

CYKLE DLA PRZEDSZKOLI:

- Chodzę do kina
- Filmowe przygody

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- opinie nauczycieli,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- PROPOZYCJE PRAC PLASTYCZNYCH – POMYSŁY NA ROZWINIĘCIE PORUSZANYCH W FILMACH TEMATÓW,
- OPINIE PSYCHOLOGÓW,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

PRZEDSZKOLE

CHODZĘ DO KINA

Kino jest miejscem magicznym. W parę chwil potrafi nas przenieść do świata wyobraźni – tak odległego od tego, który widzimy na co dzień. Duży ekran sprawia, że treść filmu staje się bardziej realistyczna, na dłużej zapada w pamięć, pobudza do rozważań i refleksji. „Chodzę do kina” to zbiór starannie wyselekcjonowanych filmów z różnych zakątków świata, zarówno długi – jak i krótkometrażowych. To kino z przekazem, jednocześnie piękne i mądre, takie, które bawi i uczy. Wyjątkowo bliska dzieciom tematyka i bohaterowie, z którymi bez problemu mogą się zidentyfikować, sprawiają, że kinowy seans będzie dla przedszkolaka efektywnie i wartościowo spędzonym czasem, szansą na wzbudzenie w dziecku potrzeby kontaktu ze sztuką.

Cykl „Chodzę do kina” to filmy, które w pogodny sposób przybliżają świat małego dziecka. Tematyka wyjątkowo bliska przedszkolakom sprawia, że nawet najmłodszym widzom łatwo utożsamić się z bohaterami filmów, wkroczyć w ich świat. Sfera uczuć dziecka w wieku przedszkolnym jest bardzo zróżnicowana, pojawiają się w niej radość, sympatia, ale i strach, zazdrość czy gniew. Jak sobie radzić z tymi uczuciami? Proponowany zestaw filmów może w tym pomóc. Będzie świetną okazją do tworzenia sytuacji wychowawczych, rozmowy o sprawach dla dzieci ważnych, o tym, co wzbudza ich niepokój, o strachu, ale również o pięknie przyjaźni – nawet gdy ta bywa trudna – o wartościach, jakie ze sobą niesie. Rozwijanie umiejętności społecznych to bardzo ważny cel w edukacji przedszkolnej. Tworzenie relacji z innymi osobami, współpraca, pomaganie kolegom – tego małe dziecko dopiero się uczy, podobnie jak bohaterowie filmów zebranych w cykl „Chodzę do kina”. Warsztaty plastyczne będą okazją do estetycznej interpretacji filmów przez najmłodszych.

DZIĘKI CYKLOWI „CHODZĘ DO KINA” DZIECKO:

- PRZESTRZEGA REGUŁ OBOWIĄZUJĄCYCH W SPOŁECZNOŚCI DZIECIEJ (STARA SIĘ WSPÓLDZIAŁAĆ W ZABAWACH I W SYTUACJACH ZADANIOWYCH)
- STARA SIĘ ŁĄCZYĆ PRZYCYNĘ ZE SKUTKIEM I PRÓBUJE PRZEWIDYWAĆ, CO SIĘ MOŻE ZDARZYĆ
- WIE, JAK NALEŻY SIĘ ZACHOWAĆ NA UROCZYSTOŚCIACH, NP. NA KONCERCIE, FESTYNIE, PRZEDSTAWIENIU, W TEATRZE, W KINIE
- UMIE WYPOWIADAĆ SIĘ W RÓŻNYCH TECHNIKACH PLASTYCZNYCH I PRZY UŻYCIU ELEMENTARNYCH ŚRODKÓW WYRAZU (JAK KSZTAŁT I BARWA) W POSTACI PROSTYCH KOMPOZYCJI

ANNA ŚWIĆ – NAUCZYCIELKA PRZEDSZKOLA, LOGOPEDKA, TRENERKA, CZŁONKINI GRUP INNOWACYJNYCH NAUCZYCIELI SUPERBELFRZY RP I SUPERBELFRZY MINI

październik

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: BASIA NOWOŚĆ!

reż. Ł. Kacprowicz, M. Wasilewski | Polska 2016, 2017 |

łączy czas: 53'

prelekcja: Przyjaźń.

Bystra, pogodna bohaterka filmów przeniesie widzów do świata dziecięcej wyobraźni, pełnego radości i przygód.

Basia to bystra pięcioletnia dziewczynka, tytułowa bohaterka książek Zofii Staneckiej i Marianny Oklejak. Oglądając zestaw filmów o Basi, przeniesiemy się do świata jej codziennych przygód. Razem z Basią poznamy jej rodzinę, przyjaciół, wybierzemy się do przedszkola, do zoo i na wycieczki. Przekonamy się, jakie radości i smutki towarzyszą codziennie małej dziewczynce, wspólnie z nią będziemy się uczyć wielu nowych rzeczy. Styl rysunków nawiązuje do wersji książkowej.

WĄTKI Z PRELEKCJI

Jak ważna w życiu człowieka jest przyjaźń? Jaka rolę w życiu małego dziecka pełni rodzina? Jak dziecko patrzy na otaczający je świat, co podpowiada mu wyobraźnia?

POJĘCIA KLUCZOWE

przyjaźń, rodzina, wyobraźnia

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Basia to ja – autoportret wykonany techniką kolażu.

listopad

KACPER I EMMA – NAJLEPSI PRZYJACIELE

reż. A. L. Næss | Norwegia 2013 | 74'

prelekcja: Nowe sytuacje.

grudzień

ZIMOWE PRZYGODY JILL I JOY

reż. S. Cantell | Finlandia 2015 | 81'

prelekcja: Dlaczego warto pomagać?

styczeń

KACPER I EMMA – ZIMOWE WAKACJE

reż. A. L. Næss | Norwegia 2014 | 73'

prelekcja: Podróże pełne przygód.

luty

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: JAK POWSTAJE FILM?

łączy czas: 52'

prelekcja: Film animowany.

marzec

OPOWIEŚCI ŚWINKI

reż. T. Strozyk | Niemcy 2016 | 72'

prelekcja: Współpraca i działanie w zespole.

kwiecień

GORDON I PADDY NOWOŚĆ!

reż. L. Hambäck | Szwecja 2017 | 62'

prelekcja: Ja i inni.

FILMOWE PRZYGODY

Kino i niezwykła atmosfera, która towarzyszy kinowym seansom, sprawiają, że widzowie w łatwy sposób przenoszą się do świata magii i wyobraźni. Warto do niego wprowadzać dzieci już w wieku przedszkolnym. Ważne, aby starannie dobrać repertuar, pamiętając o możliwościach rozwojowych najmłodszych, ich wieku i wrażliwości. Cykl „Filmowe przygody” prezentuje zarówno filmy krótko-, jak i długometrażowe z różnych zakątków świata, dobrane tak, aby ich tematyka była bliska widzom i odpowiednia dla odbiorcy w wieku przedszkolnym.

Cykl „Filmowe przygody” to zbiór starannie wyselekcjonowanych filmów o uniwersalnym charakterze, które mogą zaciekać szerokie grono odbiorców. Wiek przedszkolny to czas bezstroski, swobodnej zabawy, radości i nawiązywania pierwszych przyjaźni. To także okres, w którym dzieci poznają, czym jest praca zespołowa, współdziałanie, stają przed pierwszymi zadaniami do wykonania, uczą się odpowiedzialności, zazwyczaj doświadczają też niepowodzeń. Mogą znaleźć się w sytuacjach dla nich trudnych: odrzuceniem ze strony kolegów i brakiem akceptacji. Jednym z podstawowych, najważniejszych celów edukacji przedszkolnej jest rozwijanie umiejętności społecznych, a proponowany zestaw filmów może pomóc w jego realizacji. Kinowe seanse pomogą nauczycielom stworzyć wiele sytuacji wychowawczo-dydaktycznych. Będą pretekstem do rozmowy o sprawach bliskich dzieciom, dotyczących bezpośrednio ich samych lub takich, z którymi mogą się zetknąć. Warsztaty plastyczne nawiązujące do tematyki obejrzanych filmów staną się okazją do poznania różnych technik plastycznych.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWE PRZYGODY” DZIECKO:

- PRZESTRZEGA REGUŁ OBOWIĄZUJĄCYCH W SPOŁECZNOŚCI DZIECIĘCEJ (STARA SIĘ WSPÓLDZIAŁAĆ W ZABAWACH I W SYTUACJACH ZADANIOWYCH) ORAZ W ŚWIECIE DOROSŁYCH
- STARA SIĘ ŁĄCZYĆ PRZYCYNĘ ZE SKUTKIEM I PRÓBUJE PRZEWIDYWAĆ, CO SIĘ MOŻE ZDARZYĆ
- WIE, JAK NALEŻY SIĘ ZACHOWAĆ NA UROCZYSTOŚCIACH, NP. NA KONCERCIE, FESTYNIE, PRZEDSTAWIENIU, W TEATRZE, W KINIE
- UMIE WYPOWIADAĆ SIĘ W RÓŻNYCH TECHNIKACH PLASTYCZNYCH I PRZY UŻYCIU ELEMENTARNYCH ŚRODKÓW WYRAZU (JAK KSZTAŁT I BARWA) W POSTACI PROSTYCH KOMPOZYCJI
- NAZYWA ZWIERZĘTA ŻYJĄCE W RÓŻNYCH ŚRODOWISKACH PRZYRODNICZYCH

ANNA ŚWIĆ – NAUCZYCIELKA PRZEDSZKOLA, LOGOPEDKA, TRENERKA, CZŁONKINI GRUP INNOWACYJNYCH NAUCZYCIELI SUPERBELFRZY RP I SUPERBELFRZY MINI

październik
**HOKUS-POKUS, ALBERCIE
ALBERTSONIE**

reż. T. Kove | Norwegia 2013 | 72'

prelekcja: Albert Albertson – bohater, którego znamy z książek.

Hokus-pokus, Albercie Albertsonie to wspaniała przygodowa animacja, wiarygodnie ukazująca świat przedszkolaka.

To barwna opowieść o marzeniach, wątpliwościach i odpowiedzialności, wzbogacona odrobiną magii.

Albert ma dwa marzenia: bardzo chciałby mieć psa oraz stać się wreszcie dorosłym. Jednak to drugie pragnienie to tylko środek do celu – spełnienia pierwszego. Tata rozumie dążenie syna, ale ma wątpliwości, czy chłopiec jest wystarczająco odpowiedzialny, żeby posiadać psa. Albertowi i jego tacie trudno dojść do porozumienia – każdy ma swoje argumenty i liczy na to, że ten drugi ustąpi. Dla chłopca autorytetem staje się sąsiad iluzjonista, znający mnóstwo różnych sztuczek. Czy do spełnienia marzeń Alberta wystarczy magia? *Hokus-pokus, Albercie Albertsonie* oparty jest na uniwersalnych doświadczeniach kilkulatków, zwraca uwagę na ich radości i smutki, przybliża świat dzieci w wieku przedszkolnym.

NAGRODY

Amanda Norweski Międzynarodowy Festiwal Filmowy 2014 – nominacja w kategorii Najlepsza muzyka 2014

Festiwal Filmowy Kino Dzieci 2015 – nominacja do nagrody Złoty Kwiat Paproci

WĄTKI Z PRELEKCJI

Porozmawiamy o tym, czym są obowiązki i czy łatwo się z nich wywiązywać. Zapytamy, co to znaczy być odpowiedzialnym. Opowiemy, o czym marzymy, i zastanowimy się, jak dążyć do spełnienia naszych pragnień.

POJĘCIA KLUCZOWE

odpowiedzialność, obowiązki, marzenia

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Magia dnia codziennego – kolaż z fragmentów zdjęć, uzupełniany rysunkiem.

listopad

**ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH:
KIM JESTEM?**

łączy czas: 51'

prelekcja: Siła akceptacji.

grudzień

MAGICZNE ŚWIĘTA KACPRA I EMMY

reż. A. L. Næss | Norwegia 2014 | 80'

prelekcja: Ja i moja rodzina.

styczeń

**PETTSON I FINDUS. NAJLEPSZA
GWIAZDKA NOWOŚĆ!**

reż. A. S. Ahadi | Niemcy 2016 | 82'

prelekcja: Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.

luty

JILL I JOY

reż. S. Cantell | Finlandia 2014 | 80'

prelekcja: Wyobraźnia.

marzec

WIELKA WYPRAWA MOLLY

reż. T. Sieger | Niemcy 2016 | 70'

prelekcja: Podróże uczą.

kwiecień

KACPER I EMMA NA SAFARI

reż. A. L. Næss | Norwegia 2015 | 75'

prelekcja: Nasz przyjaciel zwierzak.

CYKLE DLA SP 1–3:

- Filmowi bohaterowie
- Filmowe podróże
- Filmowe sekrety

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- opinie nauczycieli,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- PROPOZYCJE PRAC PLASTYCZNYCH – POMYSŁY NA ROZWIĄNIĘCIE PORUSZANYCH W FILMACH TEMATÓW,
- OPINIE PSYCHOLOGÓW,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

SZKOŁA

PODSTAWOWA 1-3

FILMOWI BOHATEROWIE

Filmowi bohaterowie to postaci z książek i filmów, które poprzez swoje perypetie i przeżycia pokazują nam, którą drogą podążać, jakich dokonywać wyborów i co jest istotne w naszym życiu. Każdy wychowawca czy rodzic poszukuje dla swoich uczniów wartościowych wzorców, które mogą pozytywnie kształtować postawy dzieci i dawać im szansę na budowanie swojego ja otwartego na drugiego człowieka, pomocnego i ciekawego świata.

Prezentowany cykl oferuje gamę interesujących postaci, zestaw filmów pełnometrażowych oraz krótkich animacji stanowiących wartościową propozycję dla najmłodszych uczniów. Bohaterowie filmów to zazwyczaj rówieśnicy widzów – małe dzieci na początku drogi edukacji szkolnej, które posiadają podobne dylematy i przygody. Jak radzą sobie w nowych sytuacjach? Co motywuje ich do działania? Kto wspiera bohaterów filmowych w rozwiązywaniu sytuacji trudnych? Utożsamianie się z filmowymi postaciami powoduje, że widz w sali kinowej identyfikuje się z przygodami młodych bohaterów i uczy się właściwego postępowania. Jednocześnie dobrze się bawi.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWI BOHATEROWIE” UCZENI:

- POTRAFI BUDOWAĆ POZYTYWNE RELACJE SPOŁECZNE, CZERPIĄC WZORCE POSTĘPOWANIA SPRZYJAJĄCE WŁAŚCIWEMU ROZWOJOWI UCZNIA (RODZINA, PRZYJACIELE)
- JEST WPROWADZONY W ŚWIAT WARTOŚCI, W TYM OFIARNOŚCI I WSPÓŁPRACY
- POZNAJE INNE KULTURY I PORZĄDKUJE WIEDZĘ O ŚWIECIE
- ROZWIJA EMPATIĘ I PRZYNALEŻNOŚĆ DO GRUPY
- WZMACNIA WZAJEMNE ZAUFANIE, SIŁĘ PRZYJAŹNI I AKCEPTACJI
- OKAZUJE SZACUNEK WOBEC SIEBIE I INNYCH OSÓB
- ZDOBYWA WIEDZĘ I NOWE UMIEJĘTNOŚCI, JAKO BAZĘ DO OSIĄGANIA ŻYCIOWYCH SUKCESÓW,
- KSZTAŁTUJE POSTAWĘ OTWARTOŚCI WOBEC ŚWIATA I INNYCH LUDZI ORAZ AKTYWNOŚCI W ŻYCIU SPOŁECZNYM

BARBARA OCHMAŃSKA – NAUCZYCIEL EDUKACJI
WCZESNOSZKOLNEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W WYSZKOWIE,
WIELOLETNI DORADCA METODYCZNY, AUTORKA I WSPÓLAUTORKA
LICZNYCH PUBLIKACJI DLA DZIECI I NAUCZYCIELI

październik

SEKRET ELEONORY

reż. D. Monfery | Francja 2009 | 76'

prelekcja: Wiara w siebie.

Bohaterem animowanej opowieści jest siedmioletni chłopiec odkrywający niezwykłą bibliotekę z bajkami. Ożywają w niej znane wszystkim dzieciom postacie, które wraz z Nataniem przeżywają szalone przygody. To piękna animacja mówiąca o wierze w własne siły i ukazująca w niebanalny sposób wartość płynącą z czytania.

Rodzina Nataniela dostaje w spadku po cioci Eleonorze dom wraz z bogatym księgozbiorem, który ma zostać sprzedany. Bohaterowie bajek ożywają i proszą chłopca o ratunek. Kłopot w tym, że Nataniel nie umie czytać, a jest to niezbędne do ocalenia bajkowych postaci. Czy chłopiec sprosta tak wielkiemu wyzwaniu? Na pomoc przychodzą mu znani bohaterowie, między innymi Alicja, Pinokio, Piotruś Pan. Przepięknie ilustrowana bajka ukazuje bogaty świat literatury dziecięcej oraz przekonuje o wartości czytelnictwa. Porusza ważny temat przełamывania nieśmiałości i zachęca do uwierzenia we własne możliwości.

NAGRODY

Nagroda specjalna na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Animowanych w Annecy (2010)

Nominacja w konkursie „Alice nella città” na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Rzymie (2009)

WĄTKI Z PRELEKCIJ: WIARA W SIEBIE

Co to znaczy być pewnym siebie? Czy trzeba być najlepszym we wszystkim? Czy znajomość liter wystarczy, by czytać książki?

POJĘCIA KLUCZOWE

wiara w siebie, odwaga, fabuła, miejsce akcji

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Warto umieć czytać, warto wierzyć w siebie.

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Lubię czytać – wykonanie zakładki do książki z ulubioną postacią z bajek.

listopad

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: RÓŻNYMI SIĘ!

czas trwania: 53'

prelekcja: Różnymi się między sobą.

grudzień

NIESFORNY BRAM

reż. A. van der Heide | Holandia 2012 | 83'

prelekcja: Początki bywają trudne.

styczeń

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. CIENIE NAD VALLEBY

reż. P. Klänge, W. Söderlund | Szwecja 2014 | 80'

prelekcja: Pozory mylą.

lutym

MAŁPIA AFERA

reż. J. Nijenhuis | Holandia 2015 | 87'

prelekcja: Siła przyjaźni.

marzec

VILLADS

reż. F. M. Nørgaard | Dania 2015 | 76'

prelekcja: Rodzina.

kwiecień

KAPITAN MORTEN I KRÓLOWA PAJĄKÓW NOWOŚĆ!

reż. K. Jancis | Estonia, Irlandia, Wielka Brytania 2018 | 75'

prelekcja: Siła wyobraźni.

FILMOWE PODRÓŻE

Prezentowany cykl to pełne ekscytujących przygód filmowe wyprawy do różnych zakątków świata. Zestaw składa się z ekranizacji znanych przygodowych książek dla dzieci oraz popularnych baśni. Każdy film to odrębna opowieść, która uświadamia, że to, co odmienne, może być fascynujące i warte poznania.

Sposobów na podróżowanie jest wiele. Jednym z nich jest film. Kino przemawia do odbiorców za pomocą wielu środków: obrazu, światła, barwy i dźwięku. Staje się doskonałym narzędziem do uczenia się przez przeżywanie emocji. Cykl „Filmowe podróże” to oferta niezapomnianej, pełnej przygód wycieczki po różnych krajach Europy i Azji. Każdy film to niezwykła opowieść, dzięki której dziecko poznaje życie i kulturę mieszkańców przedstawianego miejsca. Dzięki prezentowanym filmom uczeń uświadamia sobie, iż rówieśnicy mieszkający w różnych częściach świata, mimo odmienności kulturowej, mają podobne problemy i potrzeby. W proponowanych tytułach znajdziemy pełen wachlarz ciekawych wątków, które są znakomitym wprowadzeniem do wielu tematów i inspiracją do przeprowadzenia interesujących zajęć.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWE PODRÓŻE” UCZEŃ:

- WYPowiada się, korzystając ze zdobytych informacji
- Przygotowuje się do udziału w życiu społecznym: do zgodnego współdziałania z rówieśnikami, do uczestniczenia w życiu rodzinnym, do utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami
- Poznaje oraz szanuje zwyczaje i tradycje mieszkańców różnych krajów
- Rozumie potrzebę szanowania zwierząt i przyrody
- Wykonuje prace plastyczne i techniczne stosując się do instrukcji i dobierając właściwe formy i materiały

DOROTA DANKOWSKA – NAUCZYCIELKA EDUKACJI Wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 im. Gryfitów w Słupsku, autorka książki „W górę kurtyna”, członkini grupy innowacyjnych nauczycieli Superbelrzy RP.

październik

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: RÓŻNE STRONY ŚWIATA

Prezenty Astona | reż. U. Geffenblad, L. Geffenblad | Szwecja 2012 | 9'

Wstyd i okulary | reż. A. Riconda | Włochy 2013 | 7'

Śnieg | reż. A. Lanciaux, S. Roze | Francja 2015 | 26'

Niespodzianka | reż. J. Frey | Niemcy 2015 | 5'

prelekcja: Filmy świata.

Zestaw filmów krótkich poruszających tematykę podróży do wielu miejsc świata. Droga jest tu symbolem dorastania. Dzięki wędrówkom bohaterowie mają możliwość konfrontowania się z różnymi problemami. Filmy wybrane do tego zestawu pochodzą z wielu różnorodnych miejsc. Pozwalają odkrywać przed młodymi widzami nieznaną zakątki świata. Wycieczka nie zawsze musi być realna. Podróżować można w wyobraźni, a taką wyprawę umożliwiają obrazy: zdjęcia, książki i filmy. Wspomniane podróże są bogatym źródłem informacji nie tylko o miejscach, lecz także o ludziach. Dziecko spotyka się z problemem niepełnosprawności, lękiem przed odrzuceniem, a także z tematem wielkiej przyjaźni i miłości ponad podziałami.

WATKI Z PRELEKCJI

Zapytamy o to, jak można podróżować? Czy tylko dzięki samolotom, pociągom i samochodom? Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie: po co oglądamy filmy? Porozmawiamy o tym, jak żyją nasi rówieśnicy z innych krajów.

POJĘCIA KLUCZOWE

podróż, film, tekst kultury, kultura

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Czego uczą nas podróże?

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Gra planszowa – zdobywanie wiedzy o różnych kulturach, wspólna zabawa.

listopad

PRZYJACIEL NA BALKONIE

reż. H. Tabak | Austria 2012 | 90'

prelekcja: Austria.

grudzień

ALFIE, MAŁY WILKOŁAK

reż. J. Lürsen | Holandia 2011 | 95'

prelekcja: Holandia.

styczeń

JAK UKRAŚĆ PSA?

reż. K. Sung-ho | Korea Południowa 2014 | 109'

prelekcja: Korea Południowa.

luty

PTYŚ I BILL

reż. A. Charlot, F. Magnier | Belgia, Francja, Luksemburg 2013 | 90'

prelekcja: Francja.

marzec

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. STELLA NOSTRA

reż. P. Klange, W. Söderlund | Szwecja 2015 | 80'

prelekcja: Szwecja.

wiecień

SOLAN I LUDWIK – WIELKI WYŚCIG Z SEREM

reż. Rasmus A. Sivertsen | Norwegia 2015 | 78'

prelekcja: Norwegia.

FILMOWE SEKRETY

Kino to świat, z którym związanych jest wiele sekretów. Nie tylko najmłodszy zastanawiają się, jak twórcy filmów uzyskali pewne efekty, zadają sobie pytania o to, co widać na ekranie. Kino to pewien rodzaj magii. Dzięki umiejętnym zabiegom filmowców człowiek ma szansę przenieść się w nieznaną wcześniej świat.

Cykl „Filmowe sekrety” to propozycja dla dzieci, które lubią dociekać prawdy i zadają dużo pytań na każdy temat. Filmy i scenariusze zostały przygotowane tak, aby pozwolić uczniom szukać odpowiedzi na najbardziej nurtujące pytania: Jak powstaje film animowany? Czy animacja zawsze wygląda tak samo? W jaki sposób film przenosi widza w przeszłość lub w przyszłość? Czy w filmie potrzebne są słowa? Z jakimi wyzwaniem mierzą się aktorzy? Propozycje te sprawiają, że uczniowie stają się bardziej świadomymi widzami. Filmy prezentowane w tym cyklu to przepiękne i ciekawe historie, które pozwalają najmłodszym uczestnikom zastanowić się nie tylko nad ich formą, ale także nad treścią. Poruszają wiele ważnych dla młodego widza zagadnień: rodzina, przyjaźń, zagadki, przygoda czy strach. Ze względu na tematykę prelekcji cykl jest przeznaczony dla starszych uczniów, którzy mają dobrze rozwiniętą wyobraźnię.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWE SEKRETY” UCZEŃ:

- ROZUMIE PRZEKAZ FILMOWY (WIZUALNY, SŁOWNY, MUZYCZNY), INTERPRETUJE GO, ZBIERA NA JEGO PODSTAWIE INFORMACJE
- MÓWI, OPowiada o swoich przeżyciach i doświadczeniach, korzystając ze zdobytej wiedzy
- WYRAŻA Swoje spostrzeżenia i przeżycia, podejmując działalność twórczą, stosuje różnorodne środki wyrazu
- TWORZY RELACJE z rówieśnikami, współpracuje i współdziała w grupie, aby osiągnąć zamierzone cele

SABINA PIŁAT – NAUCZYCIELKA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 234 IM. JULIANA TUWIMA W WARSZAWIE, PODRÓŻNICZKA I BLOGERKA, AUTORKA SCENARIUSZY ZAJĘĆ DLA DZIECI

październik **NOCTURNA**

reż. A. Garcia, V. Maldonado | Francja 2007 | 88'

prelekcja: Jak działa kino?

Przepięknie skonstruowana opowieść o podróży, poszukiwaniu, odwadze i poświęceniu. Mały chłopiec pokonuje swój strach, aby rozwiązać zagadkę znikających gwiazd.

Tim, mieszkaniec domu dziecka, boi się nocy. Bardzo lubi jednak obserwować gwiazdy i w ich blasku marzyć. Pewnego dnia z nieba znika ulubiona gwiazda Tima. Pomimo lęku przed ciemnością chłopiec wchodzi na dach, aby jej poszukać. Wkrótce bohater orientuje się, że kolejne światełka także gasną. Z pomocą kota Tobermory'ego, mimo ogromnego strachu, Tim wyrusza w magiczną podróż, aby odkryć tajemnicę znikających gwiazd.

NAGRODY

Goya – najlepszy film animowany (2008)

MFF Młodego Widza „Ale Kino!” w Poznaniu (2013) – nagroda

Jury Nauczycieli dla filmu pełnometrażowego dla dzieci

Festiwal Filmowy Kino Dzieci (2014) – nagroda Jury Złoty

Kwiat Paproci

WATKI Z PRELEKCJI

Zastanowimy się, na czym polega magia kina dziś, a na czym opierała się sto lat temu. Pomówimy o filmie jako podróży i wchodzeniu w świat snu. Czy ktoś identyfikuje się z filmowym bohaterem?

POJĘCIA KLUCZOWE

lęki i fobie, strach, słabości, siła wewnętrzna, magia kina, nastrój, obraz, identyfikacja z bohaterem, światło, cień

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Jeśli nie będę się bał, nic mi nie zrobisz, czyli jak walczyć z cieniem własnego strachu. Rozmawiamy o filmie *Nocturna*.

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Lampiony ze sceną z filmu.

listopad

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. SEKRET RODZINY VON BROMS

reż. P. Klänge, W. Söderlund | Finlandia, Szwecja 2013 | 80'

prelekcja: Jak powstaje film?

grudzień

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: BOHATEROWIE DNIA CODZIENNEGO

łączy czas: 50'

prelekcja: Muzyka w filmie.

styczeń

NOWE PRZYGODY DZIECI Z BULLERBYN

reż. L. Hallström | Szwecja 1987 | 95'

prelekcja: Książka i film.

lutym

SUPERAGENTKA

reż. K. von Bengtson | Dania 2017 | 77'

prelekcja: Odkrywamy tajemnice filmu animowanego.

marzec

SONIA

reż. C. Edfeldt, L. H. Clyne | Szwecja 2016 | 79'

prelekcja: Co to jest scenografia?

kwiecień

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. PIERWSZA TAJEMNICA NOWOŚĆ!

reż. H. Georgsson | Szwecja 2006 | 80'

prelekcja: Aktorskie zadania.

CYKLE DLA SP 4–6:

- Młodzi w obiektywie
- Kino współczesne
- Świat filmu

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- opinie nauczycieli,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- PROPOZYCJE PRAC PLASTYCZNYCH – POMYSŁY NA ROZWIĄNIĘCIE PORUSZANYCH W FILMACH TEMATÓW,
- OPINIE PSYCHOLOGÓW,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

SZKOŁA

PODSTAWOWA 4-6

MŁODZI W OBIEKTYWIE

Młody widz, utożsamiając się z bohaterem filmowym, próbuje zdefiniować swoje miejsce w świecie. Interpretowanie postępowania postaci przychodzi mu niezwykle łatwo, gdyż śledzi decyzje rówieśnika na ekranie i dzięki temu uczy się, jak rozwiązywać własne problemy.

Uczniowie z natury rzeczy wzbraniają się przed nakazowymi metodami, które prezentowałyby, co należy zrobić w danej sytuacji. Często przekornie postępują wbrew decyzjom dorosłych, jednak z racji swojego młodego wieku mają trudności z dostrzeżeniem konsekwencji własnych działań. Bohaterowie filmów przedstawianych w cyklu „Młodzi w obiektywie” stają przed ważnymi wyborami, które nie są obce większości dzieci w ich wieku. Tym samym film jest doskonałym narzędziem służącym do uwarżliwiania i poszerzania wiedzy o relacjach ludzkich. Młody widz obserwuje gotowe rozwiązania, a jednocześnie w przystępny sposób dowiadyuje się o skomplikowanej sieci współzależności, wśród których dziecko jest jednostką zaangażowaną, postrzeganą podmiotowo i traktowaną poważnie. Filmy wyselekcjonowane do cyklu łączą w sobie atrakcyjną i interesującą dla młodych widzów formę z niebanalną i wartościową pod względem edukacyjnym treścią. Twórcy zaproponowanych filmów starają się dotknąć wszystkiego tego, co składa się na rzeczywistość nastolatków, angażując ich do podjęcia dialogu.

DZIĘKI CYKLOWI „MŁODZI W OBIEKTYWIE” UCZEŃ:

- ĆWICZY SPÓJNE KOMUNIKOWANIE I UZASADNIANIE WŁASNEGO ZDANIA W OPARCIU O TREŚĆ
- DOSTRZEGA WARTOŚĆ WSPÓŁPRACY, TOLERANCJI, AKCEPTACJI I KONIECZNOŚĆ PODEJMOWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA WŁASNE DECYZJE
- KONFRONTUJE WŁASNE DOŚWIADCZENIA Z SYTUACJĄ BOHATERÓW
- DOSKONALI MYŚLENIE KONKRETNE ORAZ ABSTRAKCYJNE
- PODEJMUJE ROZWAŻANIA DOTYCZĄCE WARTOŚCI
- ŁĄCZY TREŚĆ FILMÓW Z ZAGADNIENIAMI EDUKACJI GLOBALNEJ
- INTERPRETUJE WARTOŚCI ETYCZNE WPISANE W PRZEKAZ NADDANY DZIEŁA FILMOWEGO
- INTERPRETUJE DZIEŁO FILMOWE JAKO STRUKTURĘ WIELOWYMIAROWĄ
- POSZUKUJE PRZYCZYŃ ZAOBSERWOWANYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH I PROJEKTUJE ICH KONSEKWENCJE ZGODNIE Z WŁASNYM ROZUMIENIEM ŚWIATA I OGŁĄDEM RELACJI SPOŁECZNYCH
- POSZERZA ROZUMIENIE POJĘĆ ETYCZNYCH I WARTOŚCI POŻĄDANYCH W SPOŁECZEŃSTWIE
- POZNAJE METODY KRYTYCZNEGO ODBIORU OBRAZU FILMOWEGO, ANALIZY I INTERPRETACJI TEKSTU KULTURY

JOANNA WASZKOWSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5 W SOSNOWCU, CZŁONKINI GRUPY SUPERBELFRZY RP

październik **FELIX**

reż. R. Durrant | Republika Południowej Afryki 2013 | 97'
prelekcja: Pasja.

Film skupia się na trudności dziecka w dokonywaniu wyboru pomiędzy równorzędnymi wartościami – szacunkiem względem rodzica a własną pasją. Twórcy filmu koncentrują uwagę widza na procesie szukania sposobów wyjścia z patowej sytuacji.

Feliks, na przekór zdecydowanie sprzeciwiającej się temu mamie, pragnie uczyć się gry na saksofonie. Chłopiec dzięki stypendium zaczyna właśnie naukę w elitarnej szkole, jednak codziennie, w tajemnicy przed mamą, poświęca czas na ćwiczenia, które mają mu pomóc w przygotowaniach do szkolnego koncertu jazzowego. Najtrudniejszą walkę toczy bohater sam ze sobą. Na równi zależy mu na akceptacji rodzica, co na grze na saksofonie. Film w odmienny sposób definiuje pojęcie buntu, zwracając uwagę na sytuację, w której należy szukać kompromisu.

NAGRODY

Najlepszy film pełnometrażowy dla dzieci (Jury Dziecięce) oraz wyróżnienie (Jury Nauczycieli) na Festiwalu Młodego Widza „Ale Kino!” (2014)
Cinekid (2014)
Lucas – International Festival of Films for Children and Young People (2013)

FILM JAKO KONTEKST

Pomocny przy omawianiu powieści A. Maleszki *Magiczne drzewo. Olbrzym* oraz Nancy H. Kleinbaum *Stowarzyszenie Umarłych Poetów*.

WĄTKI Z PRELEKCJI

Czy każdy może mieć pasję? Czy się interesujemy? Jakie są konsekwencje podążania za marzeniami? Każdy z nas jest inny i może mieć inne pasje. Doskonalenie umiejętności jako droga do sukcesu.

POJĘCIA KLUCZOWE

pasja, zainteresowania, współzawodnictwo, wytrwałość, kompromis

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Feliks znaczy szczęśliwy. O szczęściu, jakie daje pasja.

listopad

NA LINII WZROKU

reż. J. Dollhopf, E. Goldbrunner | Niemcy 2015 | 98'
prelekcja: Relacje z rodzicami.

grudzień

SUPERBRAT

reż. B. Larsen | Dania 2009 | 89'
prelekcja: Pokonywanie barier.

styczeń

PRZYGODA NELLY

reż. D. Wessely | Niemcy 2016 | 97'
prelekcja: Trudna sztuka akceptacji.

luty

NIC BEZ NAS NOWOŚĆ!

reż. S. Klausmann | Niemcy 2017 | 87'
prelekcja: Dokąd zmierza świat?

marzec

SEKRETY WOJNY

reż. D. Bots | Holandia 2014 | 95'
prelekcja: Wojna czyli zło.

kwiecień

MAMO, KOCHAM CIĘ

reż. J. Nords | Łotwa 2013 | 82'
prelekcja: Prawda i kłamstwo.

KINO WSPÓŁCZESNE

Obcowanie z najnowszymi dziełami kinematograficznymi to nieodłączny element kształcenia młodego odbiorcy kultury, bo inspiruje uczniów do tworzenia konstruktywnej krytyki rzeczywistości, w której dorastają, oraz daje im możliwość zidentyfikowania własnych problemów jako części procesów społecznych i kulturowych.

Przywykliśmy do osadzania tekstów kultury w epoce, w której powstawały. Cykl Kino współczesne pozwala wspólnie stworzyć z naszymi dziećmi mapę współczesności, a na nią nanieść palące problemy XXI w. Żyjemy w czasach sztuki heterogenicznej, rozproszonej, w epoce wielu twórców, w której nie sposób na własną rękę wyśledzić właśnie tych filmów dla dzieci i młodzieży, które są najbardziej warte obejrzenia i poddania wspólnej refleksji. Prezentujemy nagradzane i docenione produkcje, będące sublimacją marzeń i lęków towarzyszących dziś dorastaniu. Czy chcę i potrafię skonfrontować moje prawdziwe ja z tym, co inne i obce? Czy empatia jest indywidualną zaletą, czy wartością społeczną? Jak konstruować relacje w społeczeństwie wielokulturowym?

DZIĘKI CYKLOWI „KINO WSPÓŁCZESNE” UCZEŃ:

- WYRABIA I ROZWIJA ZDOLNOŚCI ROZUMIENIA UTWORÓW LITERACKICH ORAZ INNYCH TEKSTÓW KULTURY
- KSZTAŁTUJE UMIEJĘTNOŚCI UCZESTNICZENIA W KULTURZE POLSKIEJ I EUROPEJSKIEJ, SZCZEGÓLNIE W JEJ WYMIARZE SYMBOLICZNYM I AKSJOLOGICZNYM
- ROZWIJA ZDOLNOŚCI DOSTRZEGANIA WARTOŚCI: PRAWDY, DOBRA, PIĘKNA, SZACUNKU DLA CZŁOWIEKA, I KIEROWANIA SIĘ TYMI WARTOŚCIAMI
- ODNOSI TREŚCI TEKSTÓW KULTURY DO WŁASNEGO DOŚWIADCZENIA
- ŚWIADOMIE I UWAGNIE DOKONUJE RECEPCJI FILMÓW
- ROZUMIE SWOISTOŚCI TEKSTÓW KULTURY PRZYNALEŻNYCH DO FILMU

ALEKSANDRA KORCZAK – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO W ZESPOLE SZKÓŁ IM. NOBLISTÓW POLSKICH W LESZNOWOLI, DOKTORANTKA I CZŁONKINI PRACOWNI BADAŃ LITERATURY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NA UNIWERSYTECIE WARSZAWSKIM

październik

WOJNA NA DESKI

reż. M. Hogaar | Holandia 2014 | 87'

prelekcja: Przyjaźń wystawiona na próbę.

Film przedstawia historię przyjaźni Ziggy'ego i Basa. Rozpoczynające się wakacje to czas częstszych zabaw i wspólnego spędzania wolnego czasu. W czasie letnich przygód dochodzi do konfrontacji między chłopcami, a ich przyjaźń zostaje wystawiona na próbę.

Zbliżają się wakacje. Ziggy i Bas jak co roku biorą udział w letnim obozie i konkursie na budowę najwyższej drewnianej forticy. Seria nieporozumień doprowadza jednak do sporu między chłopcami. Najlepsi przyjaciele staną się w przeciwnikami, a walka toczyć się będzie o znacznie więcej niż tylko o najwyższą obozową konstrukcję. Reżyser umiejętnie pogłębia problem, ukazując, jak wiele czynników składa się na zaistnienie sporu. Widz ma jednak nadzieję, że dla chłopców wygrana to nie wszystko i że dużo ważniejsza jest przyjaźń.

NAGRODY

Festiwal Filmowy Kino Dzieci (2015) – nominacja do nagrody Złoty Kwiat Paproci

WĄTKI Z PRELEKCJI

Pomówmy o tym, jak poradzić sobie z emocjami w kłótni czy sporze. Czy jest nam potrzebna rywalizacja? Co to znaczy grać fair play?

POJĘCIA KLUCZOWE

przyjaźń, rywalizacja, kompromis, uczuciowość

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Zostań inżynierem przyjaźni.

listopad

ESKIL I TRYNIDAD

reż. S. Apelgren | Szwecja 2013 | 103'

prelekcja: Różnimy się od siebie.

grudzień

RABARBAR

reż. M. de Cloe | Holandia 2014 | 70'

prelekcja: Pierwsza miłość.

styczeń

ŻYCIE WEDŁUG NINO

reż. S. van Dusseldorp | Holandia 2014 | 80'

prelekcja: Rozmawianie o... wszystkim.

luty

TWARDZIELE

reż. Ch. Lo | Norwegia 2013 | 76'

prelekcja: Jak przeciwstawić się przemocy w szkole?

marzec

SUPA MODO NOWOŚĆ!

reż. L. Wainaina | Niemcy, Kenia 2018 | 73'

prelekcja: Siła i nadzieja w sytuacjach granicznych.

kwiecień

BLANKA

reż. K. Hasei | Filipiny 2015 | 75'

prelekcja: Jak się tworzy rodzinę?

ŚWIAT FILMU

Film dla współczesnych młodych widzów może stać się inspiracją do refleksji nad otaczającym światem, sposobem na kształtowanie uczuć, analizą i przedstawieniem rzeczywistości. Dlatego w ramach cyklu „Świat filmu” uczniowie klas 4–6 szkoły podstawowej poznają główne wiadomości z zakresu wiedzy o filmie, a także otrzymają możliwość omówienia kolejnych etapów tworzenia filmu, od pomysłu po sam koniec dzieła.

Podczas kilku przemyślnie skonstruowanych spotkań w kinie uczniowie poznają twórców, którzy mają wpływ na realizację filmu – od scenarzysty, producenta, reżysera, operatora, montażysty, kostiumologa, charakteryzatora, kompozytora po aktorów. Kolejne spotkania mają na celu uświadomienie, że obraz filmowy tworzy zespół ludzi. Film to nie dzieło jednego twórcy. Każdy z elementów filmu ma bezpośredni wpływ na jego efekt. Dla współczesnego, młodego widza film stał się nieodłącznym elementem poznawczym otaczającego świata i źródłem wiedzy o sobie samym. Kino to miejsce nowych doznań i przeżyć. Sztuka filmowa staje się narzędziem wychowania. Kształtuje postawy ludzkie, może stać się kanonem wartości, odradzających się w indywidualnej jakości przeżyć, ekspresji, swobodnego dialogu człowieka z człowiekiem. Pełni rolę kompensacyjną, dostarczając potrzeb duchowych i uczuciowych w sferze wyobraźni. Propozycje filmowe cyklu dostosowane są do wieku w taki sposób, by przeżyte podczas projekcji chwile stały się przyczynkiem do realizacji treści zawartych w nowej podstawie programowej.

DZIĘKI CYKLOWI „ŚWIAT FILMU” UCZENI:

- ROZRÓŻNIA I WYJAŚNIA ELEMENTY REALISTYCZNE I FANTASTYCZNE
- DOSTRZEGA I ROZUMIE ARTYSTYCZNĄ SWOISTOŚĆ
- FILMU I SZTUK AUDIOWIZUALNYCH
- WYODRĘBNI ELEMENTY DZIEŁA FILMOWEGO, W TYM SCENARIUSZ, REŻYSERIĘ, UJĘCIE, GRĘ AKTORSKĄ, MUZYKĘ
- WSKAZUJE CECHY CHARAKTERYSTYCZNE PRZEKAZÓW AUDIOWIZUALNYCH I FILMU
- ODBIERA PRZEKAZY W SPOSÓB ŚWIADOMY I UWAŻNY
- ODNOSI TEKSTY KULTURY DO WŁASNEGO DOŚWIADCZENIA

BEATA KOZYRA – NAUCZYCIELKA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ I JĘZYKA POLSKIEGO, PEDAGOG TERAPEUTA, WICEDYREKTOR W KATOLICKIM ZESPOLE EDUKACYJNYM W WARSZAWIE, AUTORKA PODRĘCZNIKÓW EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ, WCZESNOSZKOLNEJ I TERAPII PEDAGOGICZNEJ ORAZ WIELU MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH, MIĘDZY INNYMI SCENARIUSZY LEKCJI Z ZAKRESU EDUKACJI FILMOWEJ, KONSULTANTKA METODYCZNA PROGRAMÓW EDUKACYJNYCH, PRYWATNIE NIEZMORDOWANY PODRÓŻNIK I PASJONAT KINA

październik

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: KINO NIEME

Kinematograf | reż. T. Bagiński | Polska 2009 | 12'

Wjazd pociągu na stację w Ciotat | reż. A. Lumière, L. Lumière | Francja 1896 | 1'

Niagara | USA 1912 | 1'

Karmienie dziecka | reż. A. Lumière, L. Lumière | Francja 1895 | 1'

Młody Sherlock Holmes | reż. B. Keaton | USA 1924 | 44'

Polewacz polany | reż. A. Lumière, L. Lumière | Francja 1895 | 1'
łączny czas: 60'

prelekcja: Narodziny kina.

Kino jest zarazem starą i młodą formą sztuki. Dziś, po ponad stu latach istnienia filmu, seanse w kinie są bardzo popularne. Jak wyglądały projekcje u zarania kina? Jakie były reakcje pierwszych widzów?

Zestaw pierwszych niemych filmów uświadomi uczniom jak wyglądało kino u swoich początków. Dowiedzą się także, jak odbywały się pierwsze pokazy i kim był taper. Uczniowie będą mieli okazję uświadomić sobie, że od chwili wynalezienia kinematografu do momentu, w którym filmy zaczęły opowiadać rozbudowane historie, musiało upłynąć wiele czasu.

WĄTKI Z PRELEKCJI

Omówimy okoliczności wynalezienia kinematografu i wyświetlenia pierwszego pokazu filmowego. Podczas spotkania prelegent przekaze podstawowe informacje na temat początków kinematografii (filmy, nazwiska twórców). Uczniowie będą mieli okazję zapoznać się z konwencją kina niemeo.

POJĘCIA KLUCZOWE

kinematograf, kino nieme, kamera, taśma filmowa, wynalazek

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Historie opowiedziane bez słów. Czyli w kinie przed stu laty.

listopad

WICHER

reż. K. von Garnier | Niemcy 2013 | 101'

prelekcja: Jak powstaje film?

grudzień

SYN WINNETOU

reż. A. Erkau | Niemcy 2015 | 90'

prelekcja: Muzyka w filmie.

styczeń

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: FILMOWE KONWENCJE

łączny czas: 59'

prelekcja: Filmowe konwencje.

luty

STORM. OPOWIEŚĆ O ODWADZE

reż. D. Bots | Holandia 2017 | 100'

prelekcja: Scenografia i kostiumy w filmie.

marzec

LABIRYNT

reż. D. Boswell | Belgia 2014 | 99'

prelekcja: Efekty specjalne w filmie.

kwiecień

JESTEM WILLIAM NOWOŚĆ!

reż. J. Elmer | Dania 2017 | 86'

prelekcja: Aktorstwo w filmie.

CYKLE DLA GIMNAZJUM I KLAS 7–8 SP:

- Młodzi w obiektywie
- Między kulturami
- Świat współczesny

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- opinie nauczycieli,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- PROPOZYCJE PRAC PLASTYCZNYCH – POMYSŁY NA ROZWIĄNIĘCIE PORUSZANYCH W FILMACH TEMATÓW,
- OPINIE PSYCHOLOGÓW,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

GIMNAZJUM

I KLASY 7–8 SP

MŁODZI W OBIEKTYWIE

Obiektyw kamery skierowany na młodego bohatera. Co zobaczymy? Kogo? Co będzie niósł ze sobą wizualny przekaz? Czy pomoże w konstruowaniu uniwersalnego systemu wartości, w rozumieniu samego siebie i innych ludzi? I, wreszcie, kim jest młody, współczesny bohater filmowy? Czy stanie się kimś, kto pozwoli naszym uczniom znaleźć wspólną tożsamość, doświadczać świata, akceptować własną ciekawość i niezależność?

Cykl proponowanych filmów stawia na bohatera poszukującego, który na ekranie mierzy się z trudnym, choć fascynującym przekraczaniem granicy dziecko – dorosły. Wskazane obrazy filmowe stanowią źródło analogii do rzeczywistego świata nastolatka i pomagają zdefiniować oraz rozwiązać nurtujące go problemy. Ekranowi rówieśnicy uczą się walczyć z własnymi lękami, chcą być odpowiedzialni i niezależni. Udowadniają, że choć nie ma łatwej recepty na bólczki wieku dorastania, potrafią odnaleźć się nie tylko w świecie dziecięcych fantazji, ale i w rzeczywistości dorosłych. Cykl realizuje cele wychowawcze odnoszące się do uniwersalnego świata wartości. Wybrane filmy świadczą o jego wielowymiarowości, a młodzi bohaterowie tworzą piękne filmowe historie, otwierając dyskusję o przyjaźni, miłości, rówieśniczej rywalizacji, odmienności i nadziejach, jakie niesie współczesny świat.

DZIĘKI CYKLOWI „MŁODZI W OBIEKTYWIE” UCZEŃ KLAS 7 I 8:

- STAJE SIĘ ŚWIADOMYM ODBIORCĄ KULTURY FILMOWEJ
- ROZWIJA UMIEJĘTNOŚĆ KRYTYCZNEGO MYŚLENIA, OCENY POSTAW I ZACHOWAŃ BOHATERÓW FILMOWYCH, CHARAKTERYZUJĄC ICH EMOCJE I UCZUCIA
- DOSTRZEGA UNIWERSALNE WARTOŚCI I WIĄŻE JE Z POSTAWAMI SPOŁECZNYMI
- ĆWICZY UMIEJĘTNOŚĆ KOMUNIKOWANIA I UZASADNIA WYPowiedzi w oparciu o treść tekstu kultury
- POTRAFI ZNALEZĆ NAWIĄZANIA DO WĄTKÓW KULTUROWYCH I LITERACKICH,
- ROZUMIE PRZEMIANY OKRESU DOJRZEWANIA,
- W INTERPRETACJI TEKSTU KULTURY, JAKIM JEST FILM, WYKORZYSTUJE KONTEKSTY SPOŁECZNE I KULTUROWE,
- KONFRONTUJE WŁASNE DOŚWIADCZENIA Z SYTUACJĄ BOHATERÓW,
- POTRAFI PRZYJĄĆ CUDZE POGŁĄDY I POLEMIZOWAĆ Z NIMI,
- PODEJMUJE PRÓBY ROZWIĄZANIA PRZEDSTAWIONEGO PROBLEMU,
- WYRABIA I ROZWIJA ZDOLNOŚĆ ROZUMIENIA DZIEŁA FILMOWEGO,
- ROZWIJA ZDOLNOŚĆ DOSTRZEGANIA PRAWDY, DOBRA, PIĘKNA I SZACUNKU DLA INNEGO CZŁOWIEKA,
- ROZWIJA POTRZEBĘ UCZESTNICTWA W KULTURZE.

DZIĘKI CYKLOWI „MŁODZI W OBIEKTYWIE”

UCZEŃ GIMNAZJUM:

- DOSKONALI UMIEJĘTNOŚCI DYSKUSJI I PREZENTOWANIA WŁASNEGO STANOWISKA,
- POZNAJE WAŻNE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU ETYKI,
- ROZWIJA KOMPETENCJE ZWIĄZANE Z INTELIGENCJĄ EMOCJONALNĄ I SPOŁECZNĄ.

KINGA DOLATOWSKA – NAUCZYCIELKA EDUKACJI FILMOWEJ W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. ST. STASZICA W POŁCZYNIE-ZDROJU, LIDERKA FILMOTEKI SZKOLNEJ W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM, OPIEKUNKA KOŁA FILMOWEGO DLA MŁODZIEŻY

październik

OFFLINE NOWOŚĆ!

reż. F. Schnell | Niemcy 2016 | 91'

prelekcja: Świat realny i świat wirtualny.

Tuż przed najważniejszą rozgrywką w on-line'owej grze nastoletni Jan odkrywa, że ktoś przejął jego cyfrową tożsamość.

Jan doskonale odnajduje się w świecie wirtualnej rzeczywistości. To on jest doceniany przez innych graczy i to on, stojąc u progu wygranej, zostaje bezlitośnie zhackowany przez jednego z nich. Zanim ponownie stanie się awatarem, musi dowiedzieć się, kim jest jego przeciwnik i jak odzyskać swoją tożsamość. A to nie będzie łatwe, zwłaszcza, że czeka go podróż przez realny świat wśród realnych bohaterów. Jan nie wierzył, że może być coś ważniejszego od jego wirtualnego życia, dopóki nie spotkał na swojej drodze prawdziwej Miłości.

NAGRODY

Nominacja w kategoriach: najlepszy film i najlepszy młody aktor na Max Film Festival 2016, nagroda za najlepszy film młodzieżowy na Film Festival Mecklenburg-Vorpommern 2016, nagroda dla najlepszego filmu fabularnego w kategorii 8+ na Lucas Filmfestival 2016 we Frankfurcie, nagroda za najlepszy film młodzieżowy na Cinekid 2016 w Amsterdamie, nagroda za najlepszy film fabularny na Cine a la Vista 2016 w Argentynie.

FILM JAKO KONTEKST

Do omawiania lektur ukazujących życie i rozrywki nastolatków w XX wieku i porównanie ich ze współczesnymi obyczajami.

WATKI Z PRELEKCJI

Omówimy transmedialny eksperyment połączenia w obrazie filmowym elementów fabularnych z elementami gry komputerowej. Podejmiemy temat komunikacji zapośredniczonej. Poruszymy temat realnych problemów w wirtualnym świecie – kradzież tożsamości. Omówimy rolę przyjaźni, miłości, współpracy, celu w życiu nastolatków.

POJĘCIA KLUCZOWE

świat wirtualnych gier, tożsamość, cel, ryzyko, hacking, miłość, zespół, współpraca, upór, przygoda

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Granice gry. O znikającej tożsamości.

listopad

ŻĄŁUJĘ!

reż. D. Schram | Holandia 2013 | 95'

prelekcja: Jak reagować na bullying?

grudzień

KRÓLOWIE LATA

reż. J. Vogt-Roberts | USA 2013 | 93'

prelekcja: Trudna droga do dorosłości.

styczeń

WIRUS I OKTAN

reż. M. Gondry | Francja 2015 | 103'

prelekcja: Podróż jako poznanie siebie.

lutym

BYŁA SOBIE DZIEWCZYŃKA

reż. M. Monheim | Niemcy 2014 | 104'

prelekcja: Konsekwencje naszych decyzji.

marzec

WALLAY NOWOŚĆ!

reż. B. Goldblat | Francja 2017 | 84'

prelekcja: Co to znaczy „być dojrzałym”?

kwiecień

ŻYCIE ANIMOWANE

reż. R. R. Williams | Francja, USA 2016 | 89'

prelekcja: Terapeutyczna rola filmu.

MIĘDZY KULTURAMI

Co definiuje z pozoru prosty zwrot „nasza kultura”? Czy u progu XXI wieku można wskazać na jakąkolwiek monokulturę? Czy nie będzie nadużyciem mówienie o czysto polskiej kulturze? Bo przecież nasza, polska kultura to wynik spotkania wielu, bardzo wielu kultur: tureckiej, niemieckiej, rosyjskiej, czeskiej, szwedzkiej, włoskiej... Dzisiejszy Polak jest swoistym patchworkiem, przy czym największą łąką jest ta koloru biało-czerwonego. Historia nauczyła nas, że spotkania z innymi kulturami wzbogacają i wzmacniają. Cykl „Między kulturami” to realizacja tej niezwykłej lekcji historii Rzeczypospolitej – wzbogaca kulturę w kontakcie z innymi, redefiniować w spotkaniu z nowym horyzontem kultury.

Cykl „Między kulturami” to podróż przez świat różnorodnych kultur, religii, systemów politycznych. Pozwala on na zgłębianie wiedzy o bliskich dzięki globalizacji, lecz odległych kulturowo zakątkach świata. Nowa wiedza przeplata się z uniwersalnymi wartościami, co pozwala uczniom na sprawne odnalezienie się w nowych krajobrazach przy jednoczesnym odczuwaniu różnicy. Dzięki temu proponowane filmy stają się także doskonałymi kontekstami dla lektur czytanych w szkole. Pozwalają na dostrzeżenie wspomnianych podobieństw i różnic oraz uwspółcześnienie omawianych zagadnień (np. *Balladyna* w bollywoodzkich Indiach). Poza wiedzą dotyczącą asymilacji, izolacji, tożsamości etnicznej czy narodowej w widzach kształtowana będzie postawa tolerancji i empatii.

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY KULTURAMI” UCZEŃ KLAS 7 I 8:

- UZASADNIA, ŻE MOŻNA POGODZIĆ RÓŻNE TOŻSAMOŚCI SPOŁECZNO-KULTUROWE (REGIONALNĄ, NARODOWĄ/ETNICZNĄ, PAŃSTWOWĄ/OBYWATELSKĄ, EUROPEJSKĄ); ROZPOZNAJE PRZEJAWY KSENOFOBII, W TYM RASIZMU, SZOWINIZMU I ANTYSEMITYZMU, ORAZ UZASADNIA POTRZEBĘ PRZECIWSTAWIANIA SIĘ TYM ZJAWISKOM
- OKREŚLA W POZNAWANYCH TEKSTACH PROBLEMATYKĘ EGZYSTENCJALNĄ I PODDAJE JĄ REFLEKSJI
- ZNAJDUJE W TEKSTACH WSPÓŁCZESNEJ KULTURY POPULARNEJ (NP. W FILMACH, KOMIKSACH, PIOSENKACH) NAWIĄZANIA DO TRADYCYJNYCH WĄTKÓW LITERACKICH I KULTUROWYCH
- OKREŚLA WARTOŚCI ESTETYCZNE POZNAWANYCH TEKSTÓW KULTURY
- ROZWIJA UMIEJĘTNOŚCI KRYTYCZNEGO MYŚLENIA I FORMUŁOWANIA OPINI

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY KULTURAMI” UCZEŃ GIMNAZJUM:

- ZE ZROZUMIENIEM POSŁUGUJE SIĘ POJĘCIAMI DOTYCZĄCYMI WARTOŚCI POZYTYWNYCH I ICH PRZECIWIENSTW ORAZ OKREŚLA POSTAWY Z NIMI ZWIĄZANE, NP. PATRIOTYZM – NACJONALIZM, TOLERANCJA – NIETOLERANCJA, PIĘKNO – BRZYDOTA, A TAKŻE ROZPOZNAJE ICH OBECNOŚĆ W ŻYCIU ORAZ W LITERATURZE I INNYCH SZTUKACH
- OMAWIA NA PODSTAWIE POZNYCH DZIEŁ LITERACKICH I INNYCH TEKSTÓW KULTURY PODSTAWOWE, PONADZASOWE ZAGADNIENIA EGZYSTENCJALNE, NP. MIŁOŚĆ, PRZYJAŹŃ, ŚMIERĆ, CIERPIENIE, LĘK, NADZIEJA, WIARA RELIGIJNA, SAMOTNOŚĆ, INNOŚĆ, POCZUCIE WSPÓLNOTY, SOLIDARNOŚĆ, SPRAWIEDLIWOŚĆ; DOSTRZEGA I PODDAJE REFLEKSJI UNIWERSAŁNE WARTOŚCI HUMANISTYCZNE
- DOSTRZEGA ZRÓŻNICOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH, OBYCZAJOWYCH, NARODOWYCH, RELIGIJNYCH, ETYCZNYCH, KULTUROWYCH I W ICH KONTEKŚCIE KSZTAŁTUJE SWOJĄ TOŻSAMOŚĆ
- UWZGLĘDŃA W ANALIZIE SPECYFIKĘ TEKSTÓW KULTURY PRZYNALEŻNYCH DO NASTĘPUJĄCYCH RODZAJÓW SZTUKI: LITERATURA, TEATR, FILM, MUZYKA, SZTUKI PLASTYCZNE, SZTUKI AUDIO WIZUALNE

KRZYSZTOF KASPRZYK – NAUCZYCIEL JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ I GIMNAZJUM, WSPÓŁTWÓRCA AUTORSKIEGO PROGRAMU EDUKACJI TEATRALNO-FILMOWEJ TEOFIL DLA KLAS GIMNAZJALNYCH, CZŁONEK GRUPY SUPERBELFRZY, LIDER DKF KAFE IN-NI

październik

GOODBYE BERLIN NOWOŚĆ!

reż. F. Akin | Niemcy 2016 | 93'

prelekcja: Przyjaźń ponad pochodzeniem i kolorem skóry.

Wspólna podróż Maika i Czika, głównych bohaterów filmu, staje się drogą dojrzewania, przyjaźni, odnajdywania własnej tożsamości. W spotkaniu kultur rodzi się prawdziwa osobowość.

Dwaj uczniowie jednej z berlińskich szkół, Maik i Czik, wyruszają w wakacyjną podróż życia, której celem jest odległy kraj za lasami – Siedmiogród. Pierwszy – outsider, odsuwany przez klasę i jednocześnie nieporadnie zabiegający o względy klasowej piękności. Drugi – przybysz znikąd, różniący się wyglądem, zachowaniem, pochodzeniem. Samo znalezienie drogi do Siedmiogrodu, nie mówiąc o jej dalszym przebiegu, nie będzie jednak ani szybkie, ani proste. Na pewno będzie jednak przyjemne – podróżnicy cieszą się podróżą, przygodami, spotkaniami ludźmi. No to w drogę!

NAGRODY

Nagroda Młodej Widowni dla Faitha Akina – Europejska

Nagroda Filmowa

Najlepszy film młodzieżowy – Bavarian Film Awards

FILM JAKO KONTEKST

Motyw podróży obecny w filmie może stanowić kontekst dla takich pozycji lekturowych jak *Mały książe* czy *Szyfrowe prace*. Topos przyjaźni można zestawzić z realizacjami w *Szyfrowych pracach*, *Stowarzyszeniu Umarłych Poetów* lub *Kamieniach na szaniec*.

WĄTKI Z PRELEKCJI

Poszukamy wyznaczników człowieczeństwa, znoszących podziały klasowe, rasowe, kulturowe. Odczytamy symboliczne znaczenie drogi (także filmu drogi). Poruszymy wątek dojrzewania, kształtowania osobowości, budowania pewności siebie.

POJĘCIA KLUCZOWE

dialog międzykulturowy, przyjaźń, dojrzewanie, film drogi

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Szaleństwa wieku dojrzewania.

listopad

FIGHTER – KOCHAJ I WALCZ

reż. N. Arthy | Dania 2007 | 100'

prelekcja: Pasja.

grudzień

DZIEWCZYŃKA W TRAMPKACH

reż. H. al-Mansour | Niemcy, Arabia Saudyjska 2012 | 100'

prelekcja: Kobiety w świecie islamu.

styczeń

BEZ GRANIC

reż. A. Asgari | Iran 2014 | 102'

prelekcja: Granice międzykulturowe.

luty

CYGAN

reż. M. Šulík | Czechy, Słowacja 2011 | 100'

prelekcja: Życiowe wybory.

marzec

RAKIETA

reż. K. Mordaunt | Australia, Tajlandia, Laos 2013 | 96'

prelekcja: Walka z przesadami.

kwiecień

SLUMDOG. MILIONER Z ULICY

reż. D. Boyle | Wielka Brytania 2008 | 120'

prelekcja: Pokonać siebie.

ŚWIAT WSPÓŁCZESNY

Żyjąc w dzisiejszych czasach, jesteśmy obywatelami świata. Jednak niezależnie od szerokości geograficznej wszyscy potrzebujemy tego samego: akceptacji, miłości, umiejętności radzenia sobie z samotnością i cierpieniem. Dzięki konfrontacji z problemami bohaterów filmowych młodzieży będą w stanie lepiej radzić sobie w niełatwym współczesnym świecie.

„Świat współczesny” to cykl, który prezentuje bardzo różnorodny – zarówno pod względem tematycznym, jak i formalnym – zestaw filmów. Łączy je bez wątpienia uniwersalny przekaz i skupienie na realnych problemach współczesności, zwłaszcza tych, które dotyczą młodych ludzi: kryzysie rodziny, starzeniu się społeczeństwa, dyskryminacji ze względu na płeć, poglądach. „Świat współczesny” porusza je w sposób atrakcyjny i zrozumiały, mogąc stanowić propozycję dla uczniów klas 7 i 8, jak i dla gimnazjalistów. Wybrane filmy można wykorzystać w korelacji z takimi przedmiotami jak: język polski, wiedza o społeczeństwie, historia, muzyka, lekcje wychowawcze czy wychowanie do życia w rodzinie.

DZIEKI CYKLOWI „ŚWIAT WSPÓŁCZESNY”

UCZEŃ KLASY 7 SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

- STAJE SIĘ ŚWIADOMĄ ODBIORCĄ KULTURY FILMOWEJ, UWAŻNIE ODBIERA ZWŁASZCZA FILMY ADRESOWANE DO DZIECI I MŁODZIEŻY
- ROZWIJA UMIEJĘTNOŚĆ KRYTYCZNEGO MYŚLENIA, OCENY POSTAW I ZACHOWAŃ BOHATERÓW FILMOWYCH, CHARAKTERYZUJĄC ICH EMOCJE I UCZUCIA
- DOSTRZEGA UNIWERSALNE WARTOŚCI
- ROZUMIE PRZEMIANY OKRESU DOJRZEWANIA
- KONFRONTUJE WŁASNE DOŚWIADCZENIA Z SYTUACJĄ BOHATERÓW

DZIEKI CYKLOWI „ŚWIAT WSPÓŁCZESNY”

UCZEŃ KLASY 8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

- FORMUŁUJE SĄDY W SPRAWACH WYBRANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA
- PRZEDSTAWIA ROLĘ AUTORYTETÓW W ŻYCIU CZŁOWIEKA
- ROZUMIE ZASADY KOMUNIKACJI WERBALNEJ I NIWERBALNEJ ORAZ JEJ ZNACZENIE W RELACJACH INTERPERSONALNYCH
- POTRAFI PRZYJĄĆ ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA MANIFESTOWANE REAKCJE I SŁOWA
- CHARAKTERYZUJE POLITYKĘ NIEMIEC NA TERENACH OKUPOWANEJ EUROPY, ZWŁASZCZA ZAGŁADĘ ŻYDÓW

DZIEKI CYKLOWI „ŚWIAT WSPÓŁCZESNY” UCZEŃ GIMNAZJUM:

- OMAWIA NA PODSTAWIE POZNANYCH DZIEŁ LITERACKICH I INNYCH TEKSTÓW KULTURY PODSTAWOWE, PONADZASOWE ZAGADNIENIA EGZYSTENCJALNE
- DOSTRZEGA I PODDAJE REFLEKSJI UNIWERSALNE WARTOŚCI HUMANISTYCZNE
- DOSTRZEGA ZRÓŻNICOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH, OBYCZAJOWYCH, NARODOWYCH, RELIGIJNYCH ORAZ KULTUROWYCH
- ROZPOZNAJE PROBLEMY NAJBLIŻSZEGO OTOCZENIA ORAZ SZUKA SPOSOBU NA ICH ROZWIĄZANIE
- ROZWIJA KOMPETENCJE ZWIĄZANE Z INTELIGENCJĄ EMOCJONALNĄ I SPOŁECZNĄ

IZABELA WYPPICH – NAUCZYCIELKA PLASTYKI, ZAJĘĆ ARTYSTYCZNYCH, HISTORII I WIEDZY O KULTURZE W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 1 W RUDZIE ŚLĄSKIEJ, WSPÓŁORGANIZATORKA DKF KAFE IN-NI, OD LAT ZAANGAŻOWANA W EDUKACJĘ FILMOWĄ, CZŁONKINI GRUPY SUPERBELFRZY RP

październik

LEK NA CAŁE ZŁO

reż. T. Schram | Holandia 2014 | 98'

prelekcja: Dorastanie.

Casper mieszka ze swoją mamą, kocha grać na pianinie i jest podekscytowany tym, że dostał się do młodzieżowej orkiestry. Zaprzyjaźnia się z Anouk, dziewczyną z chóru. Kiedy odkrywa, że mama choruje, postanawia z pomocą przyjaciela odszukać ojca.

Nastoletni Casper powoli wchodzi w dorosłe życie. Gra na pianinie i komponuje, udaje mu się również dostać do młodzieżowej orkiestry. Przeżywa pierwsze zawody miłosne, zaprzyjaźnia się z Anouk, dziewczyną z chóru. Wszystko układa się dobrze aż do chwili, gdy przypadkowo odkrywa, że jego mama jest ciężko chora. Przejęty jej stanem i niepewną przyszłością, postanawia wraz ze swoim najlepszym przyjacielem odszukać i poznać nigdy niewidzianego ojca. Okaże się, że zadanie to nie będzie łatwe, skutkując wieloma zmianami w uporządkowanym do tej pory życiu Caspra.

NAGRODY

Nagroda Główna na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dla Dzieci i Młodzieży KINOLUB w Krakowie (2015)

FILM JAKO KONTEKST

Przy omawianiu utworu literackiego opisującego relację rodzic – dziecko, np. Irena Jurgielewiczowa, *Ten Obcy* (Ula i jej ojciec), przy omawianiu funkcji sztuki (plastyka, muzyka, zajęcia artystyczne).

WĄTKI Z PRELEKCJI

Poszukiwanie własnych korzeni i tożsamości. Relacje w rodzinie (matka i syn, ojciec i syn). Sztuka drogą do wyzwolenia i samoświadomości.

POJĘCIA KLUCZOWE

dorosłość, funkcje sztuki, śmierć, relacje w rodzinie

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Choroba – egzamin dojrzałości.

listopad

OPERACJA HIP-HOP

reż. B. Evans | Nowa Zelandia 2014 | 93'

prelekcja: Przełamywanie stereotypów.

grudzień

NOWY

reż. R. Rosenberg | Francja 2015 | 81'

prelekcja: Akceptacja.

styczeń

POWRÓT DO BRUNDIBÁRA

reż. D. Wolfspurger | Niemcy, Czechy 2014 | 88'

prelekcja: Trudna przeszłość.

luty

MISS IMPOSSIBLE

reż. P. Schildt | Szwecja 2010 | 85'

prelekcja: Jak być sobą?

marzec

4. PIĘTRO

reż. A. Mercero | Hiszpania 2003 | 101'

prelekcja: Radość i cierpienie.

kwiecień

CHŁOPIEC I ŚWIAT

reż. A. Abreu | Brazylia 2013 | 80'

prelekcja: Konsumpcjonizm.

CYKLE DLA SZKOŁY PONADGIMNAZJALNEJ:

- Kino polskie
- Wielokulturowość w filmie
- Trudne tematy
- Analiza filmu
- Między tekstami kultury – klasa 1.
- Między tekstami kultury – klasa 2.
- Między tekstami kultury – klasa 3.

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- opinie nauczycieli,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- FILM JAKO KONTEKST – PROPOZYCJE WYKORZYSTANIA FILMU PRZY OMAWIANIU INNYCH TEKSTÓW KULTURY,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA

KINO POLSKIE

Cykl łączący najciekawsze produkcje ostatnich lat i dzieła klasyków kina polskiego. Sprawdzi się jako materiał do zajęć poświęconych rodzimej kinematografii czy – szerzej – kulturze. Kontakt z dziełami zawartymi w zestawieniu poszerzy także wiedzę uczniów na temat społecznych aspektów współczesności.

Zestaw daje uczniom szansę poznania różnych form i gatunków filmowych, a także umożliwi zrozumienie złożoności jednostkowych postaw i wyborów. Proponowane fabuły i dokument, zróżnicowane pod względem formalnym i tematycznym, są dobrym pretekstem do dyskusji na tematy takie jak: godność, człowieczeństwo, wolność, rodzina czy przyjaźń. Filmy pochodzące z tego cyklu przybliżają też społeczne i polityczne aspekty polskiej rzeczywistości (od lat 50. do współczesności) i ich oddziaływanie zarówno na jednostkę, jak i zbiorowość. Mogą być zatem przydatne nie tylko wychowawcom, nauczycielom języka polskiego i wiedzy o kulturze, ale także WOS-u, HiS-u i historii. Ponieważ bohaterami wielu filmów cyklu są ludzie młodzi, czyni to ich historie bliskimi uczniom, co jest nie bez znaczenia w dyskusji wokół problemów i postaw prezentowanych w filmach.

DZIĘKI CYKLOWI „KINO POLSKIE” UCZEŃ :

- KONFRONTUJE TEKST LITERACKI Z INNYMI TEKSTAMI KULTURY, NP. FORMAMI PLASTYCZNYMI, TEATRALNYMI, FILMOWYMI
- DOSTRZEGA OBECNE W TEKSTACH KULTURY UNIwersALNE WARTOŚCI I NORMY SPOŁECZNE, A TAKŻE KONFLIKTY WARTOŚCI (NP. RÓWNOŚCI I WOLNOŚCI, SPRAWIEDLIWOŚCI I MIŁOSIERDZIA) ORAZ ROZUMIE ŹRÓDŁA TYCH KONFLIKTÓW
- ODCZYTUJE TREŚCI ALEGORYCZNE I SYMBOLICZNE UTWORU ORAZ ROZPOZNAJE SPOSOBY KREOWANIA ŚWIATA PRZEDSTAWIONEGO I BOHATERA (NARRACJA, FABUŁA, SYTUACJA LIRYCZNA, AKCJA)
- POZNAJE WYBRANE FILMY Z TWÓRCZOŚCI POLSKICH REŻYSERÓW (NP. K. KIEŚŁOWSKIEGO, A. MUNKĄ, A. WAJDY, K. ZANUSSIEGO)

JOLANTA MANTHEY – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I EDUKACJI FILMOWEJ W I LO IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W GDAŃSKU, AUTORKA PODRĘCZNIKÓW I PUBLIKACJI POMOCNICZYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH, EDUKATORKA FILMOWA, LIDERKA FILMOTEKI SZKOLNEJ NA POMORZU

październik **NAJLEPSZY NOWOŚĆ!**

reż. Ł. Palkowski | Polska 2017 | 110'

prelekcja: Walka z uzależnieniem.

Opowieść inspirowana autentyczną historią Jerzego Górskiego, triathlonisty, zwycięzcy prestiżowych zawodów Double Ironman. Nie jest to jednak film biograficzny w ścisłym znaczeniu. Celem twórców nie było tu raczej przedstawienie postaci wybitnego sportowca, ale ukazanie potężnej siły tkwiącej w – zdawałoby się – nawet całkowicie przegranym, skończonym człowieku. Granego przez Jakuba Giersza bohatera poznajemy jako zbuntowanego nastolatka kontestującego beznadziejną rzeczywistość lat 70. z charakterystyczną dla wieku beztroską. Eksperymenty z narkotykami dość szybko prowadzą do uzależnienia i Jurka, i jego dziewczyny, i przyjaciół. Wielu z nich przegra z nałogiem, lecz Jurek znajdzie w sobie siłę nie tylko na to, by wyjść z uzależnienia, ale i by osiągnąć prawdziwy sukces. Historia wygranej bohatera z samym sobą wydaje się nieprawdopodobna. Uwiarygadnia ją sam Jerzy Górski, zwycięzca morderczych zawodów triathlonowych w 1990 roku.

NAGRODY

Festiwal Polskich Filmów Fabularnych Gdyni – za scenografię i debiut aktorski (Kamila Kamińska) (2017)
MFF Toffest w Toruniu 2017 – „Złoty Aniot” w konkursie filmów polskich „From Poland”

Nagrody publiczności: Gdynia GFPFF, Toruń Toffest, Chicago Festiwal Polskiego Filmu w Ameryce, Festiwal Kinopolska w Paryżu (2017)

FILM JAKO KONTEKST

Omówienie wątków filmu można połączyć z problematyką buntu, walki człowieka z własnymi słabościami.

WĄTKI Z PRELEKCJI

Uzależnienie jako problem, *Najlepszy* jako film o autodestrukcyjnej formie buntu. Monar i jego twórca.

POJĘCIA KLUCZOWE

uzależnienie, bunt, pokonywanie słabości, pokora, sukces

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Siła i pokora jako narzędzia walki o godność i człowieczeństwo. Rozważania na podstawie filmu Łukasza Palkowskiego i innych tekstów kultury.

listopad **POWIDOKI**

reż. A. Wajda | Polska 2016 | 98'

prelekcja: Artysta w systemie totalitarnym.

grudzień **WSZYSTKO, CO KOCHAM**

reż. J. Boruch | Polska 2009 | 95'

prelekcja: Dojrzwianie.

styczeń **CHCE SIĘ ŻYĆ**

reż. M. Pieprzycza | Polska 2013 | 107'

prelekcja: Niepełnosprawność.

luty **KRÓLIK PO BERLIŃSKU**

reż. B. Konopka | Polska 2009 | 52'

prelekcja: Różne sposoby opowiadania o historii.

marzec **AMATOR**

reż. K. Kieślowski | Polska 1979 | 117'

prelekcja: Kieślowski i jego dylematy.

kwiecień **OSTATNIA RODZINA**

reż. J. P. Matuszyński | Polska 2016 | 124'

prelekcja: Artysta a rodzina.

WIELO- KULTUROWOŚĆ W FILMIE

Filmy prezentowane w cyklu przeznaczone są dla uczniów, którzy są już wstępnie przygotowani do dyskusji o problemach odnalezienia się w obcej kulturze, funkcjonowania w globalnym świecie, tolerancji dla odmienności etnicznej czy narodowościowej.

Cykl może stanowić punkt wyjścia do rozważań o wydarzeniach politycznych i społecznych, które rozgrywają się w Polsce i Europie w ciągu ostatnich lat. Terroryzm i manipulacje w polityce i mediach doprowadzają do postaw nieufności i ksenofobii wobec imigrantów. W świecie otwartych granic i rynku pracy mają prawo żyć wśród nas i funkcjonować ludzie reprezentujący inne kultury i religie. Dobór filmów wyrósł z potrzeby kształtowania w młodych ludziach postaw tolerancji i akceptacji, nie tylko wobec przedstawicieli mniejszości narodowo-etnicznych, ale także innych religii, poglądów politycznych i orientacji seksualnych. Zestawione w tym cyklu filmy pokazują uczniom szkół ponadgimnazjalnych, w jaki sposób religia i kultura kształtują życie mieszkańców krajów europejskich i azjatyckich. Część tytułów odnosi się do tematyki związanej z imigrantami i ich funkcjonowaniem w krajach, które tylko pozornie okazują się otwarte na obcokrajowców i ich odmienne kultury.

DZIĘKI CYKLOWI „WIELOKULTUROWOŚĆ W FILMIE” UCZEŃ:

- ROZWIJA KOMPETENCJE ZWIĄZANE Z INTELIGENCJĄ SPOŁECZNĄ I EMOCJONALNĄ
- POZNAJE WAŻNE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU POLITOLOGII, SOCJOLOGII I KULTUROZNAWSTWA
- KSZTAŁTUJE POSTAWY TOLERANCJI WOBEC RÓŻNYCH KULTUR I RELIGII
- UDOSKONALA UMIEJĘTNOŚCI DYSKUSJI I PREZENTOWANIA WŁASNEGO STANOWISKA

ANNA RÓWNY – TRENERKA I EDUKATORKA FILMOWA, DOKTORANTKA W KATEDRZE WIEDZY O FILMIE I KULTURZE AUDIOWIZUALNEJ UG, CZŁONKINI GRUPY SUPERBELFRZY RP, AUTORKA PODRĘCZNIKÓW DO JĘZYKA POLSKIEGO I MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH DLA NAUCZYCIELI, W TYM SCENARIUSZY LEKCJI Z ZAKRESU EDUKACJI FILMOWEJ, KOORDYNATORKA MERYTORYCZNA NHEF

październik

COMBAT GIRLS. KREW I HONOR

reż. D. F. Wnendt | Niemcy 2011 | 100'

prelekcja: Przetłumaczenie uprzedzeń.

Marisa to młoda dziewczyna, która nienawidzi imigrantów, Żydów, jest pełna pogardy dla policji, władz i uważa, że w jej rodzinnym kraju, czyli w Niemczech, dzieje się coraz gorzej. Zachowuje się prowokacyjnie, pije i wdaje się w bójki. Jedynym miejscem, w którym czuje się dobrze, jest gang neonazistów propagujący nienawiść, przemoc i ksenofobię. Przekonania Marisy zaczynają przechodzić ewolucję, kiedy przez przypadek spotka na swojej drodze młodego afgańskiego uchodźcę. Po konfrontacji z nim dowie się, że czarno-białe zasady obowiązujące w jej gangu to nie jedyny sposób interpretowania rzeczywistości.

NAGRODY

First Steps Award – nagroda dla najlepszego fabularnego filmu pełnometrażowego (2011)

Lubuskie Lato Filmowe – nagroda „Srebrne Grono” (2012)

FILM JAKO KONTEKST

Przy omawianiu tekstów literackich dotyczących II wojny światowej, ukazujących mechanizmy nazizmu, np. fragmentów powieści K. Moczarskiego *Rozmowy z katem*.

WATKI Z PRELEKCJI

Zdefiniujemy pojęcia takie jak „swój”, „obcy”, „inny” i zilustrujemy je przykładami. Przypomnimy, czym był nazizm.

Zastanowimy się, skąd biorą się ruchy neonazystowskie i dlaczego zyskują na popularności. Postawimy pytanie o sposoby walki z uprzedzeniami.

POJĘCIA KLUCZOWE

uprzedzenia, ksenofobia, rasizm, szowinizm, nazizm, neonazizm

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Combat girls. Krew i honor – zagadnienia narodowościowe

Jak rodzi się i gwałnie fascynacja neonazizmem na przykładzie bohaterki *Combat girls*.

listopad

KLASA

reż. L. Cantet | Francja 2008 | 128'

prelekcja: Społeczeństwo wielokulturowe.

grudzień

SÓL ZIEMI

reż. J. R. Salgado, W. Wenders | Brazylia, Francja, Niemcy 2014 | 110'

prelekcja: Ofiary wojen i uchodźcy.

styczeń

CUD PURYMOWY

reż. I. Cywińska | Polska 2000 | 57'

prelekcja: Tożsamość kulturowa.

lutym

MUSTANG

reż. D. G. Ergüven | Francja, Niemcy, Turcja, Katar 2015 | 97'

prelekcja: Kobiety w kraju islamu.

marzec

DUMNI I WŚCIEKLI

reż. M. Warchus | Wielka Brytania, Francja 2014 | 120'

prelekcja: Ponad podziatami.

kwiecień

ZESTAW OBCOKRAJOWCY W POLSCE: 60 KILO NICZEGO, MAŁY PALEĆ, OBCY NA MOJEJ KANAPIE **NOWOŚĆ!**

łącznie czas: 104'

prelekcja: Polska i Polacy oczami obcokrajowców.

TRUDNE TEMATY

Cykl adresowany jest do uczniów ciekawych otaczającej ich rzeczywistości, skłonnych do odkrywania prawdy o współczesnym świecie i otwartych na postawy mierzące się z problemami codzienności.

W cyklu zostały zaproponowane filmy, których problematyka jest bliska współczesnemu człowiekowi, poszukującemu odpowiedzi na nurtujące pytania i wskazówek do rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Dzięki spotkaniu z tym kinem uczniowie będą mogli poznać skomplikowaną naturę człowieka, zmierzyć się z problemami i dylematami etycznymi postaci filmowych, wspólnie przeżywać sytuacje, w których znaleźli się bohaterowie. Znajdą także inspiracje do refleksji na temat bliskiego sobie środowiska oraz makroprzestrzeni społecznej. „Trudne tematy” pełnią funkcję profilaktyczną – odwołują się do systemu wartości, kształtują poglądy, uczą motywacji, uwrażliwiają, pomagają uniknąć zagrożeń cywilizacyjnych i wskazywać źródła konfliktów w świecie. Filmy można powiązać z realizacją podstawy programowej w szkole ponadgimnazjalnej, przywołując konteksty literacko-kulturowe, społeczne, historyczne, a także odwołując się do realizacji zagadnień wychowawczych, czy wręcz tematów z lekcji biologii.

DZIĘKI CYKLOWI „TRUDNE TEMATY” UCZEŃ:

- WSKAZUJE ZWIĄZKI MIĘDZY RÓŻNYMI ASPEKTAMI UTWORU: ESTETYCZNYM, ETYCZNYM I POZNAWCZYM
- PREZENTUJE WŁASNE PRZEŻYCIA WYNIKAJĄCE Z KONTAKTU Z DZIEŁEM SZTUKI
- ROZPOZNAJE SPOSOBY KREOWANIA ŚWIATA PRZEDSTAWIONEGO I BOHATERA
- DOSTRZEGA W UTWORACH UNIwersALNE NORMY I KONFLIKTY WARTOŚCI
- DOSTRZEGA OBECNE W INNYCH TEKSTACH KULTURY WARTOŚCI NARODOWE I UNIwersALNE
- DOSTRZEGA W ŚWIECIE KONFLIKTY WARTOŚCI (NP. RÓWNOŚCI I WOLNOŚCI, SPRAWIEDLIWOŚCI I MIŁOSIERDZIA) ORAZ ROZUMIE ŹRÓDŁA TYCH KONFLIKTÓW

TADEUSZ BANOWSKI – NAUCZYCIEL JĘZYKA POLSKIEGO, WOK I ZAJĘĆ FILMOWYCH W ZESPOLE SZKÓŁ IM. CYPRIANA KAMILA NORWIDA W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM, HISTORYK SZTUKI, EKSPERT DO SPRAW HISTORII SZTUKI W ORE, PASJONAT FILMU, TRZYKROTNY LAUREAT OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU NA MODELOWE PROGRAMY NAUCZANIA ZGODNE Z NOWĄ PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ, AUTOR SCENARIUSZY LEKCJI I MATERIAŁÓW MATURALNYCH

---

październik **KOMUNIA NOWOŚĆ!**

reż. A. Zamecka | Polska 2016 | 73'

prelekcja: Trudy dojrzewania.

Główną bohaterką dokumentu jest czternastoletnia Ola, którą życiowa sytuacja zmusza do przyjęcia roli głowy rodziny. Bohaterka wyznacza sobie trudne zadanie, aby doprowadzić do jej zespolenia.

Ola opiekuje się ojcem z problemem alkoholowym i bratem ze spektrum autyzmu, którego przygotowuje do pierwszej komunii świętej. Jest to okazja do zorganizowania rodzinnej uroczystości, służącej jako pretekst do powrotu matki i odbudowania rodzinnych więzi. Nastolatka mierzy się z trudnym wyzwaniem i bierze na siebie ogromną odpowiedzialność. Każda chwila wymaga od niej wytrwałości i wielu wyrzeczeń. Dziewczyna z determinacją dąży do celu.

NAGRODY

Orły – Najlepszy film dokumentalny (2016)

Europejska Akademia Filmowa – Najlepszy europejski film dokumentalny – Prix Arte (2017)

WFF – Najlepszy film dokumentalny (2016)

Festiwal Mediów – Grand Prix Festiwalu (2016)

Gdańsk DocFilm Festival – Brama Wolności (2017)

LFF – Najlepszy film dokumentalny (2017)

MFF w Locarno – Nagroda Tygodnia Krytyki (2016)

FILM JAKO KONTEKST

Motywy dojrzewania w tekstach kultury, np. mit o Dedalu i Ikarze, *Kordian* S. Słowackiego, *Ferdydurke* W. Gombrowicza.

WĄTKI Z PRELEKCJI

Mierzenie się z trudami życia. Czy cierpienie uszlachetnia? Determinacja sposobem na osiągnięcie celu. Specyfika współczesnego filmu dokumentalnego.

POJĘCIA KLUCZOWE

dojrzewanie, autyzm, rodzina, determinacja, film dokumentalny

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Co to znaczy być dorosłym/dojrzałym?

listopad **W JEGO OCZACH**

reż. D. Ribeiro | Brazylia 2014 | 95'

prelekcja: Akceptacja.

grudzień **AMY**

reż. A. Kapadia | USA, Wielka Brytania 2015 | 127'

prelekcja: Blaski i cienie stawy.

styczeń **ZJAZD ABSOLWENTÓW**

reż. A. Odell | Szwecja 2013 | 88'

prelekcja: Świat rówieśników.

lutym **CAŁY TEN CUKIER**

reż. D. Gameau | Australia 2014 | 90'

prelekcja: Manipulacja.

marzec **LATO 1993 NOWOŚĆ!**

reż. C. Simón | Hiszpania 2017 | 96'

prelekcja: Żaloba i strata.

kwiecień **MAMA**

reż. X. Dolan | Kanada 2014 | 140'

prelekcja: Między pokoleniami.

ANALIZA FILMU

Zajęcia w tym cyklu odbywają się po projekcji filmu. Uczniowie biorą udział w wykładzie ilustrowanym prezentacją multimedialną. Dowiadują się, jak funkcjonalnie analizować tekst kultury i w jakie pojęcia z zakresu języka filmu należy być wyposażonym.

Cykl „Analiza filmu” wprowadza w świat poetyki kina i formalnych aspektów konstrukcji dzieła filmowego. Siedem znakomych obrazów, które proponujemy w naszym cyklu, to wyraziste ilustracje różnych zagadnień przynależnych do tego obszaru filmoznawstwa. Poruszane w trakcie prelekcji tematy nawiązują do analizy filmowych środków wyrazu, pojęć z pogranicza filmu i innych sztuk, poszukiwania kulturowych kontekstów. Funkcjonalne wykorzystanie pojęć i narzędzi przydatnych do opisu filmu pozwoli na pogłębianą analizę treści zawartych w tekstach kultury. Jest to umiejętność niezbędna podczas ustnego egzaminu maturalnego z języka polskiego. Sylabusy maturalne zwracają uwagę na konieczność znajomości analizy kadru, plakatu filmowego, historii i teorii kina. Wymagają swobodnego poruszania się wśród gatunków filmowych, nurtów, szkół oraz kompetencji odczytywania narracji i języka filmu, jak i ukrytych w nim kodów kulturowych (również w części pisemnej egzaminu maturalnego). Zapoznając się z różnorodnymi gatunkami, rolami montażu, pracy kamery, muzyki, a nawet hybrydowymi technikami tworzenia dzieła (np. połączenie cyfrowej obróbki z ręcznie malowanymi klatkami), uczestnik cyklu będzie docierał do świata wartości, który może być nadrzędny wobec filmowej formy lub, w innych wypadkach, jedynie wzbogacać zabiegi formalne stanowiące wartość samą w sobie. Po zakończeniu naszego cyklu – po obejrzeniu siedmiu ważnych filmów i wysłuchaniu związanych z nimi prelekcji – uczeń z pewnością stanie się świadomym odbiorcą dzieł filmowych. Wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie rocznego projektu przełożą się również na doskonalenie umiejętności analizy innych tekstów kultury, takich jak: malarstwo, fotografia, rzeźba i architektura.

DZIĘKI CYKLOWI „ANALIZA FILMU”, UCZEŃ:

- DOSKONALI UMIEJĘTNOŚĆ ANALIZY I INTERPRETACJI DZIEŁA FILMOWEGO
- KONFRONTUJE DZIEŁO FILMOWE Z INNYMI TEKSTAMI KULTURY
- WYKORZYSTUJE W INTERPRETACJI FILMU NIEZBĘDNE POJĘCIA I KONTEKSTY
- PREZENTUJE WŁASNE PRZEŻYCIA ORAZ ODNAJDUJE W OGLĄDANYCH FILMACH TRADYCJE NARODOWE I UNIWERSALNE

TOMASZ PTASZEK – NAUCZYCIEL JĘZYKA POLSKIEGO I WOK W ZSAIGŻ W RADOMIU, CZŁONEK KOMITETU REDAKCYJNEGO PODRĘCZNIKA DO JĘZYKA POLSKIEGO „PONAD SŁOWAMI”, AUTOR SCENARIUSZY LEKCJI I ANALIZ FILMOWYCH

październik

TWÓJ VINCENT NOWOŚĆ!

reż. D. Kobiela, H. Welchman | Polska, Wielka Brytania 2017 | 95'
analiza: Innowacja formy.

Niemal kryminalna fabuła filmu, koncentrująca się na chorobie malarza, jego samotności, problemach finansowych oraz relacjach z bratem i doktorem Gachetem, jest służebna wobec wizualnej warstwy produkcji. Tworzy ją animacja odwołująca się do charakterystycznej techniki malarskiej van Gogha. Oglądamy ręcznie malowane, wibrujące, kolorowe kadry, „ożywające” najstynniejsze obrazy malarza lub wyływające z inspiracji jego twórczością. To nowy wymiar obcowania z rewolucyjną wówczas sztuką. Kunsztowna, przemyślana koncepcja filmu polsko-angielskiej pary reżyserów została dodatkowo wzbogacona czarno-białymi kadrami „klasycznej” animacji. Wprowadzają one retrospekcje i stanowią kontrpunkt dla dynamicznych, niezwykle kolorowych obrazów w pozostałej części filmu.

NAGRODY

Europejska Nagroda Filmowa (2017) – najlepszy film animowany
MFF w Szanghaju (2017) – najlepszy film animowany
Nominacja do: Oscary (2018), BAFTA (2017) Złote Globy (2017),
Annie Award (2017)

FILM JAKO KONTEKST

Przy omawianiu nowych kierunków w sztuce modernizmu, klasycznych i nowych technik animacji, tajemnic aktu twórczego. Przy porównywaniu filmów o sztuce, inspirowanych malarstwem, np. *Młyn i krzyż* Lecha Majewskiego, *Nocna straż* Petera Greenawaya czy *Shirley – wizje rzeczywistości* Gustava Deutscha.

WĄTKI Z ANALIZY

Omawiamy związki tragicznego życia Vincenta van Gogha z jego twórczością, techniczne aspekty produkcji filmu *Twój Vincent*, rodzaje animacji, najwybitniejsze przykłady filmów animowanych, polską szkołę animacji (Antonisz, Rybczyński, Bażyński).

POJĘCIA KLUCZOWE

malarstwo postimpresjonistów, animacja filmowa, Vincent van Gogh, narracja w filmie

listopad

SYN SZAWŁA

reż. L. Nemes | Węgry 2015 | 107'
analiza: Narracja w filmie.

grudzień

DIENNIK Z PODRÓŻY NOWOŚĆ!

reż. P. Stasik | Polska 2013 | 52'
analiza: Filmowa podróż.

styczeń

CONTROL

reż. A. Corbijn | USA, Japonia, Wielka Brytania, Australia 2007 | 121'
analiza: Demitologizacja ikony.

luty

SLOW WEST

reż. J. Maclean | Nowa Zelandia, Wielka Brytania 2015 | 84'
analiza: Kino gatunków.

marzec

POKOT

reż. A. Holland | Czechy, Niemcy, Polska, Szwecja 2017 | 128'
analiza: Obraz i słowo – związki filmu i literatury.

kwiecień

LA LA LAND

reż. D. Chazelle | USA 2016 | 126'
analiza: Muzyka w kinie.

MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY – KLASA 1

Cykle „Między tekstami kultury” dla klas 1–3 to dialog z epokami historyczno-kulturowymi oraz wybranymi tekstami kultury. Program, ułożony według kolejności epok historyczno-literackich, uwzględnia wymagania podstawy programowej języka polskiego, jest także przydatny w nauczaniu historii, WOS-u, WOK-u, zajęć artystycznych, religii, etyki, języków obcych.

Udział w zajęciach uczy kontaktu z ambitnym repertuarem filmowym, poszerza horyzonty intelektualne i pogłębia bieżącą wiedzę młodych odbiorców w zakresie języka polskiego i przedmiotów humanistycznych. Już od klasy 1 przygotowuje do egzaminu pisemnego (na obu poziomach) i ustnego z języka polskiego, wskazując na konteksty kulturowe, do których można się odwołać w trakcie wypowiedzi ustnej i podczas konstruowania pracy pisemnej. Uczeń zostanie wyposażony w narzędzia analizy i interpretacji tekstu kultury, co pomoże mu nie tylko zdać egzamin maturalny, ale także świadomie i satysfakcjonująco funkcjonować w świecie kultury.

Cykl dla klasy 1 obejmuje czas od starożytności do oświecenia: od dramatu zabójców Juliusza Cezara, przez odczytany na nowo Dekalog, do dylematów francuskich rewolucjonistów. Akcentując współczesną, a więc bliższą młodemu widzowi, perspektywę obrazowania i interpretowania odległych czasów, ludzkich wyborów, pasji, namiętności oraz problemów, filmowy zestaw dla klasy 1, pozwala uczniom lepiej zrozumieć ponadczasowe dylematy ludzkiej natury.

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY TEKSTAMI

KULTURY – KLASA 1” UCZEŃ:

- ROZWIJA WRAŻLIWOŚĆ ESTETYCZNĄ ORAZ DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNĄ I SPOŁECZNĄ W KONTAKCIE Z DZIEŁEM SZTUKI
- DOSTRZEGA, ANALIZUJE I OCENIA OBECNE W TEKSTACH ODNIESIENIA DO IDEI, WARTOŚCI I POSTAW CHARAKTERYSTYCZNYCH DLA LITERATURY I KULTURY DANEJ EPOKI
- NABYWA KOMPETENCJE MATURALNE W ZAKRESIE PORÓWNYWANIA RÓŻNYCH TEKSTÓW KULTURY ORAZ FORMUŁOWANIA WŁASNYCH SĄDÓW (W FORMIE PISEMNEJ I USTNEJ)
- POZNAJE WARTOŚCIOWE POZYCJE KINA POLSKIEGO I ŚWIATOWEGO

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY TEKSTAMI

KULTURY – KLASA 1” NAUCZYCIEL:

- STYMULUJE I ROZWIJA HUMANISTYCZNE ZAINTERESOWANIA UCZNIÓW
- WPROWADZA UCZNIWA W ŚWIAT RÓŻNYCH KRĘGÓW TRADYCJI: POLSKIEJ, EUROPEJSKIEJ, ŚWIATOWEJ
- ZAPOZNAJE SIĘ Z RÓŻNYMI TENDENCJAMI WE WSPÓŁCZESNYM KINIE
- UZUPEŁNIA SWÓJ WARSZTAT PRACY DYDAKTYCZNEJ O NOWE TEKSTY I KONTEKSTY

MAŁGORZATA WIŚNIEWSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I WIEDZY O KULTURZE W IX LO IM. KLEMENTYNY HOFFMANOWEJ W WARSZAWIE, AUTORKA WDROŻONEJ W IX LO INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ „EDUKACJA FILMOWA” I PROGRAMU KLASY KULTUROWO-FILMOWEJ, ORGANIZATORKA SZKOLNEGO FESTIWALU FILMOWEGO „9 MINUT”, EDUKATORKA FILMOWA (SCENARIUSZE ANALIZY FILMOWEJ I PRELEKCJE W KINACH) ORAZ AUTORKA WARSZTATÓW DLA NAUCZYCIELI I UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH, WSPÓŁPRACOWNIK DYSTRYBUTORÓW FILMOWYCH W ZAKRESIE METODYKI I DYDAKTYKI FILMOWEJ, EKSPERT W WYDAWNICTWIE NOWA ERA, WYDAWNICTWIE SZKOLNYM PWN I W PISF

październik | starożytność

CEZAR MUSI UMRZEĆ

reż. P. i V. Taviani | Włochy 2012 | 76'

prelekcja: Uczłowieczenie i resocjalizacja poprzez sztukę.

Paradokulentalny zapis eksperymentu artystycznego – teatralnej adaptacji Szekspirowskiego *Juliusza Cezara*, przygotowanej w ramach warsztatów przez więźniów i wystawianej w rzymskim zakładzie karnym o zaostrozonym rygorze.

Dzieło uznanych reżyserów, braci Tavianich, to filmowy zapis artystycznego eksperymentu z udziałem więźniów-aktorów, który przeprowadzono w rzymskim zakładzie karnym o zaostrozonym rygorze. Paradokument pokazuje, w jaki sposób tekst dzieła Szekspira o buncie w obronie zagrożonych zasad republiki i sam proces powstawania spektaklu uczłowieczają groźnych przestępców, skłaniając ich do refleksji i przewartocsciowania własnego życia.

NAGRODY

Złoty Niedźwiedź i Nagroda Jury Ekumenicznego na Festiwalu Filmowym w Berlinie (2012)

FILM JAKO KONTEKST DLA EPOKI STAROŻYTNOŚCI

rozumienie tragizmu w dramacie klasycznym i Szekspirowskim (*Król Edyp*, *Antygona*, *Makbet*), inspiracja w dyskusji o roli teatru w dzisiejszym życiu i terapeutycznej i wychowawczej funkcji sztuki

WATKI Z PRELEKCJI

Omówimy postać Juliusza Cezara i historię spisku na jego życie. Porozmawiamy o tematyce tragedii Szekspira, wyypuklając wątek tragizmu Brutusa. Planowana jest także praca nad tekstem – więźniowie w roli aktorów i spiskowców.

POJĘCIA KLUCZOWE

tragizm, świadomość tragiczna, tragedia Szekspira, paradokument, intertekstualność

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

O sile oddziaływania sztuki Szekspira i aktualności jego tragedii *Juliusz Cezar* w filmie. *Cezar musi umrzeć* Vittorio i Paolo Tavianich.

listopad | starożytność

DEKALOG I

reż. K. Kieślowski | Polska 1989 | 53'

prelekcja: O potrzebie refleksji nad tym, w co wierzy współczesny człowiek.

grudzień | starożytność

KRÓTKI FILM O ZABIJANIU

reż. K. Kieślowski | Polska 1988 | 84'

prelekcja: Co skłania człowieka do zabijania?

styczeń | średniowiecze

RYCERZ NOWOŚĆ!

reż. L. Majewski | Polska 1980 | 81'

prelekcja: Poetycka ballada rycerska o poszukiwaniu moralnego ładu w świecie i samym sobie.

lutyl | renesans

MAKBET NOWOŚĆ!

reż. J. Kurzel | Francja, USA, Wielka Brytania 2015 | 113'

prelekcja: Szaleństwo i obsesyjna żądza władzy w najnowszej adaptacji *Makbeta*.

marzec | oświecenie

KOCHANEK KRÓLOWEJ

reż. N. Arcel | Czechy, Dania, Szwecja 2012 | 128'

prelekcja: Miłość i polityka w kontekście epoki oświecenia.

wiecień | oświecenie

DANTON

reż. A. Wajda | Francja, Polska 1982 | 136'

prelekcja: Historia na ekranie. Filmowa wizja rewolucji francuskiej i dramat jej przywódców.

MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY – KLASA 2

Cykle „Między tekstami kultury” dla klas 1–3 to dialog z epokami historyczno-kulturowymi oraz wybranymi tekstami kultury. Program, ułożony według kolejności epok historyczno-literackich, uwzględnia wymagania podstawy programowej języka polskiego, jest także przydatny w nauczaniu historii, WOS-u, WOK-u, zajęć artystycznych, religii, etyki, języków obcych.

Udział w zajęciach filmowych poszerza horyzonty intelektualne i pogłębia bieżącą wiedzę młodych odbiorców w zakresie języka polskiego i przedmiotów humanistycznych. Przygotowuje też do egzaminu pisemnego (na obu poziomach) i ustnego z języka polskiego, wskazując na konteksty kulturowe, do których można się odwołać w trakcie wypowiedzi ustnej i podczas konstruowania pracy pisemnej. Uczeń zostanie wyposażony w narzędzia analizy i interpretacji tekstu kultury, co pomoże mu nie tylko zdać egzamin maturalny, ale także świadomie i satysfakcjonująco funkcjonować w świecie kultury.

W cyklu przeznaczonym dla klasy 2 – od romantyzmu do modernizmu – uwaga została skupiona na próbie przybliżenia uczniom typowych dla tych epok motywów i zagadnień, takich jak nieśmiertelność (wampiryzm), wolność, zbrodnia i kara oraz pieniądz, zreinterpretowanych przez współczesne kino w różnych konwencjach i stylizacjach.

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY – KLASA 2” UCZEŃ:

- ROZWIJA WRAŻLIWOŚĆ ESTETYCZNĄ ORAZ DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNĄ I SPOŁECZNĄ W KONTAKCIE Z DZIEŁEM SZTUKI
- DOSTRZEGA, ANALIZUJE I OCENIA OBECNE W TEKSTACH ODNIESIENIA DO IDEI, WARTOŚCI I POSTAW CHARAKTERYSTYCZNYCH DLA LITERATURY I KULTURY DANEJ EPOKI
- NABYWA KOMPETENCJE MATURALNE W ZAKRESIE PORÓWNYWANIA RÓŻNYCH TEKSTÓW KULTURY ORAZ FORMUŁOWANIA WŁASNYCH SĄDÓW (W FORMIE PISEMNEJ I USTNEJ)
- POZNAJE WARTOŚCIOWE POZYCJE KINA POLSKIEGO I ŚWIATOWEGO

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY – KLASA 2” NAUCZYCIEL:

- STYMULUJE I ROZWIJA HUMANISTYCZNE ZAINTERESOWANIA UCZNIÓW
- WPROWADZA UCZNIA W ŚWIAT RÓŻNYCH KRĘGÓW TRADYCJI: POLSKIEJ, EUROPEJSKIEJ, ŚWIATOWEJ
- ZAPOZNAJE SIĘ Z RÓŻNYMI TENDENCJAMI WE WSPÓŁCZESNYM KINIE
- UZUPEŁNIA SWÓJ WARSZTAT PRACY DYDAKTYCZNEJ O NOWE TEKSTY I KONTEKSTY

MAŁGORZATA WIŚNIEWSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I WIEDZY O KULTURZE W IX LO IM. KLEMENTYNY HOFFMANOWEJ W WARSZAWIE, AUTORKA WDROŻONEJ W IX LO INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ „EDUKACJA FILMOWA” I PROGRAMU KLASY KULTUROWO-FILMOWEJ, ORGANIZATORKA SZKOLNEGO FESTIWALU FILMOWEGO „9 MINUT”, EDUKATORKA FILMOWA (SCENARIUSZE ANALIZY FILMOWEJ I PRELEKCJE W KINACH) ORAZ AUTORKA WARSZTATÓW DLA NAUCZYCIELI I UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH, WSPÓŁPRACOWNIK DYSTRYBUTORÓW FILMOWYCH W ZAKRESIE METODYKI I DYDAKTYKI FILMOWEJ, EKSPERT W WYDAWNICTWIE NOWA ERA, WYDAWNICTWIE SZKOLNYM PWN I W PISF

październik | romantyzm

CO ROBIMY W UKRYCIU NOWOŚĆ!

reż. J. Clement, T. Waititi | Nowa Zelandia, USA 2014 | 86'

prelekcja: Romantyczny wampiryzm w komediowo-„reportażowo-wej” konwencji.

Dzień powszedni wampirów. Grupa kilkusetletnich przyjaciół – Viago, Vladislav, Deacon i Petyr – zgadza się na występ w filmowym reportażu, odstawiając swoje codzienne, banalne kłopoty (wywabianie z dywanu plam krwi, spór o zmywanie naczyń) i słabości (pechowe ugryzienie).

Nowozelandzkie dzieło, nawiązując do obecnego w popkulturze, niesłabnącego od lat zainteresowania motywami wampirycznymi (*Nosferatu wampir* Herzoga, *Wywiad z wampirem* – powieść i film, saga *Zmierzczeni*), jest jednak nie tylko zabawą, grą z kulturowym topossem, ale i niebanalną komedią „o trudnej sztuce pielęgnowania męskiej przyjaźni”.

NAGRODY

MFF w Toronto (2014), Warszawski Festiwal Filmowy (2014) – nagroda publiczności

FILM JAKO KONTEKST DLA EPOKI ROMANTYZMU

romantyczna poetyka grozy i niesamowitości, w kontekście motywów wampirycznych w literaturze (np. *Dziady cz. III*) i filmie (*Nosferatu wampir* Wernera Herzoga), nawiązanie do lektury *Opowieści niesamowitych* Edgara Alana Poe i malarstwa początku XIX wieku

WATKI Z PRELEKCJI

Przedstawimy romantyczną genezę motywu i jej realizację w kulturze epoki. Zastanowimy się nad przyczynami popularności wampiryzmu dawniej i dziś. Zestawimy *Co robimy w ukryciu* z innymi przykładami gry z „wampirzą mitologią”. Zbadamy zastosowane w filmie konwencje i stylistyki.

POJĘCIA KLUCZOWE

wampiryzm, poetyka grozy i niesamowitości, horror

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Obecność motywu wampirycznego w kulturze romantycznej i współczesnej na podstawie filmu *Co robimy w ukryciu* i innych tekstów kultury.

listopad | romantyzm

PRZYPADEK

reż. K. Kieślowski | Polska 1981 | 122'

prelekcja: Człowiek wobec możliwości zmiany swego losu: granice wolności i konieczności.

grudzień | romantyzm

ZNIEWOLONY. 12 YEARS A SLAVE

reż. S. McQueen | USA, Wielka Brytania 2013 | 133'

prelekcja: Człowiek wobec wolności, zniewolenia, niewolnictwa.

styczeń | romantyzm – pozytywizm

ZESTAW ANIMACJI: ŚWITEŻ, ŁAGODNA, ZBRODNI I KARA

łączny czas: 67'

prelekcja: Bogactwo znaczeń w filmie animowanym.

luty | pozytywizm

ROZDROŻE CAFE

reż. L. Wosiewicz / Polska 2005 | 112'

prelekcja: Współczesny moralitet w konwencji ballady – filmowa wersja *Zbrodni i kary* po polsku.

marzec | pozytywizm

DŁUG

reż. K. Krauze | Polska 1999 | 107'

prelekcja: Refleksja nad naturą zła – studium zbrodni i kary.

kwiecień | młoda polska – modernizm

ZIEMIA OBECANA

reż. A. Wajda | Polska 1975 | 140'

prelekcja: Kapitalizm a wartości. Moralna cena kariery i awansu.

MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY – KLASA 3

Cykle „Między tekstami kultury” dla klas 1–3 to dialog z epokami historyczno-kulturowymi oraz wybranymi tekstami kultury. Program, ułożony według kolejności epok historyczno-literackich, uwzględnia wymagania podstawy programowej języka polskiego, jest także przydatny w nauczaniu historii, WOS-u, WOK-u, zajęć artystycznych, religii, etyki, języków obcych.

Zestawy filmowe przygotowują do egzaminu pisemnego (na obu poziomach) i ustnego z języka polskiego, wskazując na konteksty kulturowe, do których można się odwołać w trakcie wypowiedzi ustnej i podczas konstruowania pracy pisemnej. Uczeń zostanie wyposażony w narzędzia analizy i interpretacji tekstu kultury, co pomoże mu nie tylko zdać egzamin maturalny, ale także świadomie i satysfakcjonująco funkcjonować w świecie kultury.

Program cyklu dla klasy 3, obejmujący klasyczne pozycje kina polskiego (*Panny z Wilka* Wajdy, *Sanatorium pod Klepsydrą* Hasy), jak i filmy uznanych twórców światowych (*Truposz* Jima Jarmuscha i „Mama” Xaviera Dolana) jest propozycją nowatorskiego formalnie lub wręcz awangardowego odczytania tradycyjnych wątków i motywów kulturowych, takich jak: podróż, dom, rodzina, czas, dojrzenie, przemijanie, śmierć.

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY – KLASA 3” UCZEŃ:

- ROZWIJA WRAŻLIWOŚĆ ESTETYCZNĄ ORAZ DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNĄ I SPOŁECZNĄ W KONTAKCIE Z DZIEŁEM SZTUKI
- DOSTRZEGA, ANALIZUJE I OCENIA OBECNE W TEKSTACH UNIWERSALNE MOTYWY KULTUROWE I ZWIĄZANE Z NIMI WARTOŚCI I POSTAWY
- DOSKONALI KOMPETENCJE MATURALNE W ZAKRESIE PORÓWNYWANIA RÓŻNYCH TEKSTÓW KULTURY ORAZ FORMULOWANIA WŁASNYCH SĄDÓW (W FORMIE PISEMNEJ I USTNEJ)
- JEST PRZYGOTOWANY DO ODBIORU WSPÓŁCZESNEGO KINA AUTORSKIEGO

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY – KLASA 3” NAUCZYCIEL:

- STYMULUJE I ROZWIJA HUMANISTYCZNE ZAINTERESOWANIA UCZNIÓW
- WPROWADZA UCZNIA W ŚWIAT RÓŻNYCH KRĘGÓW TRADYCJI: POLSKIEJ, EUROPEJSKIEJ, ŚWIATOWEJ
- ZAPOZNAJE SIĘ Z NOWATORSKIMI TENDENCJAMI WE WSPÓŁCZESNYM KINIE

MAŁGORZATA WIŚNIEWSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I WIEDZY O KULTURZE W IX LO IM. KLEMENTYNY HOFFMANOWEJ W WARSZAWIE, AUTORKA WDROŻONEJ W IX LO INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ „EDUKACJA FILMOWA” I PROGRAMU KLASY KULTUROWO-FILMOWEJ, ORGANIZATORKA SZKOLNEGO FESTIWALU FILMOWEGO „9 MINUT”, EDUKATORKA FILMOWA (SCENARIUSZE ANALIZY FILMOWEJ I PRELEKCJE W KINACH) ORAZ AUTORKA WARSZTATÓW DLA NAUCZYCIELI I UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH, WSPÓŁPRACOWNIK DYSTRYBUTORÓW FILMOWYCH W ZAKRESIE METODYKI I DYDAKTYKI FILMOWEJ, EKSPERT W WYDAWNICTWIE NOWA ERA, WYDAWNICTWIE SZKOLNYM PWN I W PISF

październik | dwudziestolecie międzywojenne

PANNY Z WILKA

reż. A. Wajda | Polska 1979 | 116'

prelekcja: W poszukiwaniu straconego czasu: Proust – Iwaszkiewicz – Wajda.

Twórcza adaptacja prozy Iwaszkiewicza, oparta na motywie *sérénité*. Poetycki, nostalgiczny zapis podróży do krainy młodości, której towarzyszy refleksja nad przemijaniem i nieuchronną śmiercią. Melancholijnemu poczuciu bezpowrotnie utraconych możliwości i szans zmiany życia, niemożności przywrócenia i zrozumienia przeszłości, towarzyszy jednak, polemiczna wobec stanowiska Prousta, refleksja o pogodzeniu się z rytmem czasu i znalezieniu w nim swojego miejsca. Dzieło dojrzałego reżysera wskrzesza obraz nastrojowego, prześwietlonego słonecznym, leniwego i spokojnego świata dworku, w którym czas biegnie wolniej, inaczej, a ludzie potrafią smakować chwile, oddawać się lekturze, marzyć, tęsknić, kochać...ale i smażyć konfitury czy hodować świnię.

NAGRODY

Nominacja do Oscara w 1980 roku w kategorii „Najlepszy film nieanglojęzyczny”.

FILM JAKO KONTEKST DO DWUDZIESTOLECIA MIĘDZYWOJENNEGO I EGZAMINU MATURALNEGO

Jako kontekst przy omawianiu *Panien z Wilka* Iwaszkiewicza (lektura zalecana) oraz jako trafny przykład w prezentacji motywu dworu w literaturze i filmie (temat maturalny). Film Wajdy jest też przydatnym materiałem w analizie związków między tekstem literackim a jego adaptacją (temat maturalny). Walorem filmu są wyraziste i pogłębione psychologicznie kreacje kobiet (temat maturalny).

WATKI Z PRELEKCJI

Omówimy wprowadzone przez twórcę zmiany i przesunięcia w interpretacji tekstu. Zwrócimy uwagę na autobiograficzny charakter dzieła (obecność Iwaszkiewicza w filmie, znaczenie w życiu i twórczości Wajdy). Scharakteryzujemy aktorskie kreacje „panien z Wilka”.

POJĘCIA KLUCZOWE

sérénité, adaptacja filmowa, palimpsest

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

język polski: Iwaszkiewiczowskie *sérénité* jako klucz interpretacyjny w adaptacji filmowej *Panien z Wilka* Andrzeja Wajdy.

listopad | dwudziestolecie międzywojenne

SANATORIUM POD KLEPSYDRĄ

reż. W. Has | Polska 1973 | 119'

prelekcja: Mityzacja „genialnej epoki” dzieciństwa jako sposób zatrzymania czasu.

grudzień | wiek xx – kino niezależne (awangarda filmowa)
TRUPOSZ

reż. J. Jarmusch | Japonia, Niemcy, USA 1995 | 121'

prelekcja: Czarno-biały acid western rozgrywający się na granicy jawy i snu, wykorzystujący motyw duchowej, inicjacyjnej podróży bohatera, by podjąć grę z gatunkowymi schematami.

styczeń | wiek xx – kino niezależne (awangarda filmowa)
MAMA

reż. X. Dolan | Kanada 2014 | 140'

prelekcja: Kameralna, intymna wiwiekcja relacji zaborczej matki i cierpiącego na ADHD syna, nakręcona w eksperymentalnym formacie 4 x 4, w „kwadracie” na środku ekranu.